

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY

Evidenčné číslo: (103002/I/2023/421000214487)

COVID DOTÁCIA PRE ŠPECIFICKÉ OBCHODNÉ
SPOLOČNOSTI – JEDNOOSOBOVÉ S.R.O. PODNIKAJÚCE
V ODVETVÍ KULTÚRY A KREATÍVNEHO PRIEMYSLU

Diplomová práca

2023

Bc. Peter Hrutka

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY**

**COVID DOTÁCIA PRE ŠPECIFICKÉ OBCHODNÉ
SPOLOČNOSTI – JEDNOOSOBOVÉ S.R.O. PODNIKAJÚCE
V ODVETVÍ KULTÚRY A KREATÍVNEHO PRIEMYSLU**

Diplomová práca

Študijný program: Účtovníctvo a audítorstvo

Študijný odbor: Ekonómia a manažment

Školiace pracovisko: Katedra účtovníctva a audítorstva

Vedúci záverečnej práce: Ing. Anton Marci, PhD.

Bratislava 2023

Bc. Peter Hrutka

ZADANIE ZÁVEREČNEJ PRÁCE

Pod'akovanie

Chcel by som sa poďakovať vedúcemu diplomovej práce pánovi Ing. Antonovi Marcimu, PhD. za jeho vecné pripomienky, užitočné rady a za všetok čas a úsilie, ktoré tejto práci venoval.

ABSTRAKT

HRUTKA, Peter: COVID dotácia pre špecifické obchodné spoločnosti - jednoosobové s.r.o. podnikajúce v odvetví kultúry a kreatívneho priemyslu. – Ekonomická univerzita v Bratislave. Fakulta hospodárskej informatiky; Katedra účtovníctva a audítorstva. – Ing. Anton Marci, PhD. – Bratislava: FHI EU, 2023, 64 strán

Cieľom diplomovej práce je preniknutie do podstaty problematiky poskytovania COVID dotácií pre jednoosobové spoločnosti s ručením obmedzeným, ktoré podnikajú v odvetví kultúry a kreatívneho priemyslu. Prvá kapitola sa zaoberá teoretickým poznatkom z oblasti základnej charakteristiky spomínaných pojmov podľa platných právnych noriem. V druhej kapitole je charakterizovaný cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania použité pri napĺňaní stanoveného cieľa. Tretia kapitola sa zaoberá výsledkami riešenej problematiky v konkrétnych účtovných jednotkách, ktoré vyhovujú potrebným kritériám pre jej skúmanie. Výsledkom riešenia danej problematiky je zhodnotenie poskytovania COVID dotácií jednoosobovým spoločnostiam s ručením obmedzeným, podnikajúcich v kultúrnom a kreatívnom priemysle.

Kľúčové slová: COVID dotácia, kultúrny a kreatívny priemysel, pandémia, jednoosobová s.r.o., žiadateľ

ABSTRACT

HRUTKA, Peter: COVID subsidy for single-person legal entities doing business in the cultural and creative industries. – University of Economics in Bratislava. Faculty of Economic Informatics; Department of Accounting and Auditing. – Ing. Anton Marci, PhD. – Bratislava: FHI EU, 2023, 64 pages

The aim of the master thesis is to comprehend the essence of the issue of providing COVID-19 subsidies for single-person legal entities doing business in the cultural and creative industries. The first chapter deals with theoretical knowledge from the field of basic characteristics of the mentioned concepts according to valid legal standards. In the second chapter, the goal of work, the methodology of the work and the research methods used in fulfilling the set goal are characterized. The third chapter deals with the results of the solved issue in specific accounting units that meet the necessary criteria for its investigation. The result of solving the given issue is the evaluation of providing COVID-19 subsidies for single-person legal entities doing business in the cultural and creative industries.

Key words: COVID subsidy, cultural and creative industry, pandemic, single-person legal entity, applicant

OBSAH

Úvod.....	10
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí	12
1.1 Charakteristika kultúrneho a kreatívneho priemyslu	13
1.2 Odvetvia kultúrneho a kreatívneho priemyslu.....	14
1.3 Vymedzenie dotácií.....	15
1.4 COVID dotácie	17
1.5 Postup podávania žiadosti	19
1.6 Jednoosobová s.r.o.	21
1.7 Test podniku v ťažkostiach.....	25
1.8 Porovnanie dotácií v susedných krajinách Slovenskej republiky	28
2 Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania.....	31
3 Výsledky práce a diskusia	33
3.1 Charakteristika vybranej účtovnej jednotky CHILL FESTIVAL, s.r.o.	33
3.2 Chill počas pandémie	35
3.2.1 Problematika vyplácania COVID dotácií podľa SK NACE kódov	36
3.2.2 Štátna pomoc de minimis	39
3.3 Poskytnuté dotácie spoločnosti CHILL FESTIVAL, s.r.o.	41
3.4 Proces vybavovania žiadosti COVID dotácie pre jednoosobové s.r.o. podnikajúce v odvetví kultúrneho a kreatívneho priemyslu.....	44

3.4.1	Postup vyplňania formuláru	44
3.4.2	Pohľad spoločnosti CHILL FESTIVAL, s.r.o., na dotačný systém ISDS	47
3.5	Charakteristika vybranej účtovnej jednotky Golfies, s.r.o.	48
3.6	Charakteristika vybranej účtovnej jednotky KASHAZULU FILMS, s.r.o.	52
3.7	Pohľad Ministerstva kultúry Slovenskej republiky na poskytovanie COVID dotácií	57
	Záver.....	60
	Zoznam použitej literatúry	62
	Prílohy.....	64

Zoznam tabuliek, schém, grafov a obrázkov

Zoznam tabuliek

Tabuľka č. 1 Testy podnikov v ťažkostiach	28
Tabuľka č. 2 Príklad maximálnej výšky celkovej sumy poskytnutých dotácií podľa schémy pomoci de minimis	42
Tabuľka č. 3 Zoznam významných dotácií poskytnutých spoločnosti CHILL FESTIVAL, s.r.o.	44

Zoznam schém

Schéma č. 1 Postup získavania dotácie	18
---	----

Zoznam grafov

Graf č. 1 Tržby spoločnosti CHILL FESTIVAL, s.r.o., počas rokov 2015 - 2021	38
Graf č. 2 Tržby spoločnosti Golfies, s.r.o., počas rokov 2015 - 2021	52
Graf č. 3 Výsledok hospodárenia spoločnosti KASHAZULU FILMS, s.r.o., počas rokov 2015 - 2021	57

Zoznam použitých skratiek

SR – Slovenská republika

s.r.o. – spoločnosť s ručením obmedzeným

EBITDA – výsledok hospodárenia pred odpočítaním úrokov, daní a odpisov

SK NACE – štatistická klasifikácia ekonomických činností

ISDS – elektronický systém pre dotácie

Úvod

Kultúrny sektor predstavuje jednu z najdôležitejších zložiek vyspelej hospodárskej ekonomiky. Počas pandemických rokov, kedy celý svet zasiahlo rapídne šírenie vírusového ochorenia COVID-19, bola ťažko skúšaná práve kultúra. Slovenská republika vyhlásila núdzový stav a postupne zavádzala stále obmedzujúcejšie opatrenia. S cieľom ochrany zdravia, ktoré bolo prvoradé, boli spomalené, či priam pozastavené všetky sektory národného hospodárstva. Ekonomický rast krajiny výrazne spomalil a štát na to musel strategicky reagovať. Subjekty zo skoro každého prostredia hospodárstva markantne obmedzili svoje hospodárske činnosti a dostali sa do vysokého rizika straty svojich hlavných príjmov. Poskytovanie dotácií tak bolo jedným z kľúčových možností podania pomocnej ruky zo strany štátu. Dotácie mali charakter nenávratnej finančnej pomoci a pre mnohým podnikateľom znamenali jedinú šancu na zabezpečenie fungovania svojich podnikov počas pandemických rokov.

Špecifickými obchodnými spoločnosťami, ktoré boli kvôli obmedzeniam proti šíreniu vírusu COVID-19 odkázané na pomoc zo strany štátu, boli takzvané jednoosobové spoločnosti s ručením obmedzeným. V našej diplomovej práci sa budeme venovať práve jednoosobovým s.r.o. podnikajúcim v odvetví kultúrneho a kreatívneho priemyslu. Kultúrny sektor zahŕňa široké spektrum činností spojených s duševným vlastníctvom a preto si načrtujeme pohľad na COVID dotácie pre jednoosobové spoločnosti s ručením obmedzeným podnikajúcich v odvetví kultúrneho a kreatívneho priemyslu z viacerých uhlov tejto kultúrnej obce.

Prvá kapitola sa venuje súčasnému stavu našej riešenej problematiky COVID dotácií vyplácaných špecifickým obchodným spoločnostiam a to jednoosobovým spoločnostiam s ručením obmedzeným, ktoré podnikajú a vykonávajú svoju hlavnú ekonomickú činnosť v odvetví kultúrneho a kreatívneho priemyslu. Pre pochopenie riešenej problematiky si najskôr charakterizujeme kultúrny a kreatívny priemysel ako celok, ako sa delia jeho odvetvia a aká je jeho úloha v ekonomike krajiny. Preskúmame všeobecný právny pohľad na dotácie pričom sa sústredíme na dotácie vyplácané v súvislosti s pandemickou situáciou spôsobenou vírusovým ochorením COVID-19. Prezrieme si bežný postup, akým podniky získavajú dotácie a čo všetko musia splniť aby vyhovovali náležitostiam pre získanie dotácie. Ako jednou z náležitostí je aj takzvaný test podniku v ťažkostiach, a preto si ho

bližšie opíšeme. Ďalej si vysvetlíme pojem jednoosobová spoločnosť s ručením obmedzeným a na záver prvej kapitoly si porovnáme riešenie pandemickej situácie kultúrneho odvetvia v štátoch susediacich so Slovenskou republikou.

V druhej kapitole si vysvetlíme ciele našej práce, jej metodiku a metódy skúmania použité v praktickej časti diplomovej práce. Priblížime si taktiež aj postup uplatnenia našich poznatkov, ktoré sme získali z odbornej literatúry, zdrojov a z prvej kapitoly diplomovej práce. Nakoniec si definujeme cieľ práce a rozdelíme ho na čiastkové ciele pre pochopenie skúmania riešenej problematiky.

Tretia kapitola opisuje konkrétnu aplikáciu teoretických poznatkov vytýčených v prvej kapitole. Zaoberali sme sa v nej výsledkami skúmanej problematiky v troch vybraných účtovných jednotkách a pozreli sme sa na proces rozdeľovania COVID dotácií v kultúrnom a kreatívnom sektore v konkrétnych jednoosobových spoločnostiach s ručením obmedzeným. Oslovené podniky pochádzali z rôznych sekcií kultúrneho a kreatívneho priemyslu a pomohli nám získať všeobecnejší náhľad na vyplácanie COVID dotácií pre kultúrnu obec. Preskúmali sme taktiež aj úlohu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v procese žiadania a získavania dotácií a uviedli sme niekoľko štatistík, týkajúcich sa vyplácania COVID dotácií, ktoré nám ministerstvo poskytlo. Na záver tretej kapitoly sme uviedli názory na riešenie problematiky, ku ktorým sme dospeli počas praktickej časti v konkrétnych účtovných jednotkách.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

V roku 2020 postihla ľudstvo pandémie, ktorá výrazne spomalila ekonomický rast a fungovanie celého sveta. Štáty postupne prijímali opatrenia, aby ochránili zdravie svetovej populácie, čo sekundárne znamenalo aj negatívny ekonomický dopad v každej oblasti bežného života. Obyvateľstvo sa nevedelo pripraviť na silnejúce zmeny, keďže v žiadnom momente nebolo predvídateľné, kedy pandémie utíchne. Zatvárali sa školy, obchody, podniky a rušili sa podujatia a koncerty, ktoré boli pripravované mesiace vopred. Azda najviac zaťaženým sektorom bolo zdravotníctvo, ktoré nebolo pripravené na náhle prírastky pacientov, pričom otázka nevyhnutnosti dofinancovania zdravotníctva bola komunikovaná štátu ešte v januári roku 2020 pred vypuknutím pandémie v Slovenskej republike. Podľa prezidenta Asociácie súkromných lekárov SR sa situácia podhodnoteného financovania zdravotníckeho sektoru opakuje každoročne, ako sa vyjadril pre Tlačovú agentúru Slovenskej republiky v auguste daného roka.

Kolaps zdravotníctva ovplyvnil všetky ostatné sektory slovenského hospodárstva. V jeho nadväznosti bankrotovali obchody, rušili sa podniky, zatvárali sa prevádzky, priemysel a výroba stagnovali. Špecifickou oblasťou, ktorú pandémie tvrdo zasiahla, bola kultúra. Umelci zo všetkých kultúrnych odvetví stratili príjmy a boli nútení znížiť svoju životnú úroveň. Často boli nútení privyrábať si v zamestnaniach, ktoré boli diametrálne odlišné od ich pôvodných profesií. Niektorí umelci sa na druhej strane vďaka zlepšeniu digitalizácie a prechodu do online sveta zapájali do rôznych internetových podujatí či festivalov respektíve presunuli svoju tvorivú činnosť do digitálneho priestoru, aby si zabezpečili svoje príjmy týmto spôsobom.

Kultúra trpela rôznymi obmedzujúcimi opatreniami najdlhšie zo všetkých sektorov hospodárstva, na pomoc sa v oblasti kultúry pristúpilo ako jednej z posledných. Štát nepovažoval kultúrnu oblasť ako prioritnú, a preto sa otázka podpory kultúrneho sektora odkladala až dovedy, dokým nebola poskytnutá pomocná ruka všetkým ostatným. Kultúra teda pocítila pandémiu ako prvá, no spamätáva sa z nej ako posledná. Pre pochopenie problematiky podávania pomocných finančných injekcií, je vhodné si najskôr charakterizovať kultúrny sektor a jeho postavenie v národnej ekonomike Slovenska.

1.1 Charakteristika kultúrneho a kreatívneho priemyslu

Kultúrny a kreatívny priemysel ako pojem sa začal formovať v polovici 20. storočia. Vznik tohto konceptu je spojený s viacerými aspektami, ktoré umožnili kultúrnemu sektoru vytvárať významnejšiu pridanú hodnotu a prispeli k vývinu spoločnosti vo všetkých ostatných oblastiach života. Sú to najmä postupný proces globalizácie, rýchlejšie šírenie informácií a technologický pokrok, ktoré pripravili podmienky pre vznik kultúrneho a kreatívneho priemyslu a posunuli kvalitu života na vyšší stupeň.

Kultúrny a kreatívny priemysel je vo svojej podstate veľmi špecifický sektor. Všeobecne je považovaný za najrýchlejšie rastúci sektor ekonomiky. V roku 2019 tvoril 4,4% celkového HDP Európskej únie a jeho hospodársky prínos predstavoval pridanú hodnotu 253 miliárd eur. Oblasť kultúry prispieva celkovej ekonomike taktiež vytváraním množstva pracovných pozícií. V roku 2019 bolo v tomto sektore zamestnaných 7,6 milióna ľudí, čo predstavuje omnoho početnejšiu pracovnú silu ako mali ostatné sektory európskeho hospodárstva. Kultúrny a kreatívny priemysel navyše stimuluje rast niektorých ďalších ekonomických odvetví, ktoré sú odberateľmi alebo dodávateľmi pre tento priemysel a to predovšetkým odvetvia cestovného ruchu, dopravy a digitálneho priemyslu.

Tento priemysel zahŕňa niekoľko tvorivých činností a delí sa na rôzne kategórie. Jeho hlavnou podstatou je tvorenie ekonomickej hodnoty na základe zhodnocovania duševného vlastníctva ľudí. Významnou črtou je predovšetkým veľká pridaná hodnota a významný vplyv na kvalitu života ľudí. Produkty kultúrneho a kreatívneho priemyslu priamo tvoria prostredie, v ktorom spoločnosť funguje a sú využívané v každej oblasti života ľudí. Ich ekonomická hodnota sa vytvára najmä pri využívaní a zrealizovaní myšlienky alebo konkrétneho talentu. Aj keď bola hodnota kultúrneho a kreatívneho priemyslu počas pandémie ochorenia COVID-19 veľmi podceňovaná a spochybňovaná, ukazuje sa, že v posledných rokoch sa dopyt po kultúrnom obsahu a službách zvýšil. Podľa štúdie vydananej spoločnosťou Ernst & Young sa zvýšili výdavky európskych domácností na tovaroch a službách z kultúrneho a kreatívneho priemyslu medzi rokmi 2010 a 2015 až o 12%.

Tieto skutočnosti dokazujú, že kultúrny a kreatívny priemysel má priamy vplyv na národné hospodárstvo a môže byť hnacím motorom v jeho rozvíjaní. „Kreatívna ekonomika sa tiež definuje ako kreatívne bohatstvo (kapitál), ktoré je schopné podporovať ekonomický rast a rozvoj. Môže podporiť rast príjmov, tvorbu nových pracovných miest a exportných

získov, pričom zároveň podporuje sociálnu inklúziu, kultúrnu rozmanitosť a rozvoj ľudských zdrojov.“ (Gašparík, 2017)

1.2 Odvetvia kultúrneho a kreatívneho priemyslu

Charakteristika kultúrneho a kreatívneho priemyslu je rôznorodá a nejednotná všade na svete, pretože každá krajina používa iné pojmy na jeho označenie a zahŕňa odlišné odvetvia, ktoré do tohto priemyslu zaraďuje. V záujme jasného definovania odvetví kultúrneho a kreatívneho priemyslu vzniklo viacero prístupov a dokumentov, ktoré vymedzujú odvetvia tohto priemyslu. Aj keď je ich pohľad na problematiku veľmi podobný, líšia sa v mnohých aspektoch.

Jedným z najznámejších dokumentov zaoberajúcich sa touto problematikou je štúdia belgickej spoločnosti KEA European Affairs z roku 2006, uskutočnená na podnet Európskej komisie pre prehľadnejšie vedenie štatistík v kreatívnom priemysle. Neskôr v roku 2009 bola publikovaná metodika UNESCO a v roku 2012 metodika ESSnet-Culture, ktorá priniesla nový pohľad na triedenie odvetví tohto sektoru.

Práve metodika ESSnet-Culture je považovaná za najkomplexnejšiu. Jej významnou výhodou je, že používa štvormiestne NACE kódy, ktoré prideluje jednotlivým oblastiam kultúry a tak je možné tvoriť jednoznačné a presnejšie štatistiky. Metodika ESSnet-Culture rozdeľuje jednotlivé oblasti do nasledujúcich sektorov:

- kultúrne jadro,
- kultúrny priemysel,
- kreatívny priemysel.

Do sektoru „kultúrne jadro“ zahŕňa metodika ESSnet-Culture päť kultúrnych odvetví. Prvým z nich je odvetvie „Kultúrne dedičstvo, archívy a knižnice“, do ktorého spadajú činnosti múzeí, archívov, knižníc, ale taktiež prevádzky historických pamiatok a budov pre turistov. Druhým odvetvím je „Vizuálne umenie“, ktoré predstavuje umelecké tvorby či fotografické činnosti. Tretím odvetvím v sektore kultúrneho jadra je „Scénické umenie“, ktoré obsahuje aj podporné činnosti súvisiace s ním a prevádzky kultúrnych zariadení. Zvyšnými dvoma odvetviami v tomto sektore sú „Remeselná výroba“ a „Umelecké vzdelávanie“.

Kultúrny priemysel ma pridelené síce len dve odvetvia, avšak veľmi rozsiahle. Prvé odvetvie „Literatúra a tlačené médiá“ pozostáva z vydávania kníh, novín, tlačív a periodík, z činností spravodajských agentúr, z prekladateľských a tlmočnických činností a taktiež sa doň zaraďujú činnosti maloobchodov s knihami alebo s novinami a kancelárskymi potrebami v špecializovaných predajniach. V druhom odvetví kultúrneho priemyslu s názvom „Hudba, audiovizia a multimédiá“ sa berú do úvahy výroba filmov, videozáznamov a televíznych programov, podporné činnosti súvisiace s nimi, ich distribúcia a premietanie, príprava a zverejňovanie zvukových nahrávok, rozhlasové a televízne vysielanie, predplatené programy televízie, maloobchody s audio-nahrávkami a video-nahrávkami v špecializovaných predajniach, a najnovšie aj nakladateľstvá v oblasti počítačových hier.

Kreatívny priemysel, ako posledný sektor, obsahuje tri odvetvia. Prvé je späté so špecializovanými dizajnerskými činnosťami, ďalšie s architektonickými činnosťami. Posledné odvetvie s názvom „Reklama“ tvoria reklamné agentúry.

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky definovalo niekoľko ďalších odvetví nad rámec metodiky ESSnet-Culture. V sektore kultúrneho jadra pridalo činnosti komerčných umeleckých galérií, renovovanie a reštaurovanie historických pamiatok a budov, výrobu sôch iných ako umelecké originály, reštaurovanie organov a iných historických hudobných nástrojov, činnosti osobných agentov alebo agentúr divadelných alebo iných umelcov a takzvané castingové činnosti. Do sektoru kreatívneho priemyslu pridalo podnikanie spojené s maloobchodným predajom použitých a starých kníh a podnikanie v tvorbe počítačových hier.

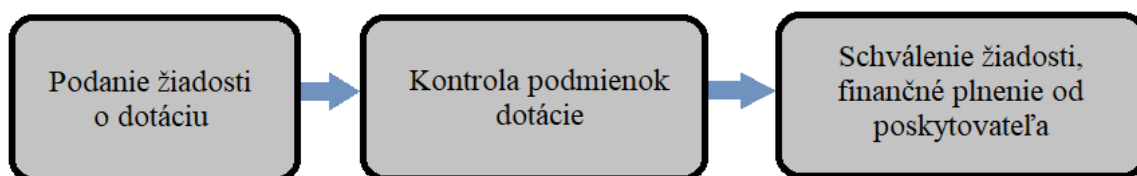
1.3 Vymedzenie dotácií

Dotácie môžeme charakterizovať ako nenávratné poskytnutie finančných prostriedkov. Podľa zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci (ďalej len „zákon o štátnej pomoci“) sa *Štátnou pomocou na účely tohto zákona rozumie každá pomoc v akejkoľvek forme, ktorú poskytuje na podnikanie alebo v súvislosti s ním poskytovateľ priamo alebo nepriamo z prostriedkov štátneho rozpočtu, zo svojho rozpočtu alebo z vlastných zdrojov podnikateľovi*. Štát takto poskytuje pomoc druhým osobám, na podporu rôznych účelov a sektorov národného hospodárstva.

Štátne pomoci sa delia na priame a nepriame. Priamou formou štátnych pomoci je podľa zákona o štátnej pomoci najmä dotácia, príspevok, grant, úhrada úrokov alebo časti úrokov z úveru poskytnutého podnikateľovi, úhrada časti úveru a návratná finančná výpomoc. Do nepriamych zahrňujeme najmä poskytnutie štátnej záruky alebo bankovej záruky, poskytnutie úľavy na dani alebo penále, pokute, úroku alebo na iných sankciách podľa osobitného predpisu, predaj nehnuteľného majetku štátu alebo obce za cenu nižšiu, ako je trhovú cenu, poskytovanie poradenských služieb bezplatne alebo za čiastočnú úhradu a odklad platenia dane alebo povolenie zaplatenia dane v splátkach.

Pre prijatie dotácie musí žiadateľ vyplniť žiadosť o dotáciu v elektronickej podobe. Následne túto žiadosť predloží spolu s dokladmi, ktoré preukazujú splnenie daných podmienok podľa § 8a ods. 4 zákona 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Subjekt, ktorý žiada o dotáciu, ju získava za striktné vymedzených podmienok a na presný, vopred vymedzený účel. Keď subjekt získa dotáciu vo forme finančných prostriedkov, nevyplýva mu žiadna povinnosť spätného plnenia či poskytnutia protihodnoty.

Schéma č. 1: *Postup získavania dotácie*

Zdroj: Vlastné spracovanie

Dotácie môže prijímateľ čerpať tromi spôsobmi, a to predfinancovaním, formou zálohových platieb alebo refundáciou. Pri predfinancovaní žiadateľ čerpá dotáciu ešte pred tým, ako začne realizovať zámer, na ktorý bola dotácia poskytnutá ak splnil podmienky a poskytovateľ ju schválil. Forma zálohových platieb vyplácania dotácie funguje na pravidelnej báze (napr. mesačnej, štvrťročnej, polročnej, atď.), kedy žiadateľ čerpá dotáciu v pravidelných podporách počas celej doby realizovania účelu, ktorý je dôvodom poskytnutia dotácie. Refundácia je spôsob čerpania finančných prostriedkov z dotácie až po ukončení a zrealizovaní účelu, ktorý bol schválený dodávateľom dotácie.

1.4 COVID dotácie

V období pandémie sa veľké množstvo podnikateľov stretávalo s platobnou neschopnosťou v dôsledku straty prioritnej časti príjmov. Podniky boli často nútené výrazne obmedziť svoju činnosť alebo zatvoriť úplne svoje prevádzky. Nedostatok finančných prostriedkov spôsobil hromadné prepúšťanie a mnohí živnostníci museli prerušiť alebo dokonca ukončiť svoju činnosť.

Štát sa preto rozhodol ochrániť svojich podnikateľov pomocou poskytovania takzvaných „COVID dotácií“, ktoré boli určené na niekoľko oblastí podnikania a zabezpečili takýmto osobám finančné prostriedky na splácanie niektorých odvodov spojených s predmetom podnikania. Vláda Slovenskej republiky chcela takýmto krokom zmierniť negatívne ekonomické následky v dôsledku zavedenia výnimočných opatrení v súvislosti s elimináciou následkov šírenia choroby COVID-19 a predísť tak obdobiu neistoty a hroziacej krízy.

Od marca roku 2020 začala vláda vyplácať finančné podpory z projektu „Prvá pomoc“ aby tak stabilizovala najmä trh práce a zabezpečila občanom pracovné miesta a stály finančný dôchodok. Iniciátorom projektov a ich následným realizátorom bolo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny, ktoré poskytovalo dotácie podľa § 54 ods. 1 písm. e) zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Ministerstvo sa týmito dotáciami sústredilo na vyplácanie podpôr najmä na účely príspevkov zamestnávateľom na náhradu mzdy zamestnancov, ale taktiež aj na účely príspevkov na náhradu straty príjmov zo samostatnej zárobkovej činnosti pre SZČO.

Z daňového hľadiska nie sú príspevky z projektov „Prvá pomoc“ zdaniteľným príjmom podľa platnej novely zákona o dani z príjmov. Správne vyjadrenie takýchto príspevkov má teda vplyv aj pri uplatnení zníženej 15% sadzby dane, ktorú je možné použiť od roku 2021 pri podávaní daňového priznania za rok 2020. Úhrn zdaniteľných príjmov z podnikania alebo z inej samostatne zárobkovej činnosti (podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona o dani z príjmov) za rok 2022 pritom nesmie prekročiť stanovenú výšku 49 790 eur aby mohla byť uplatnená 15% sadzba dane, v roku 2020 bola táto hranica ešte 100 000 eur.

Pri podávaní daňového priznania za rok 2020 sa mohol taktiež využiť postup, pri ktorom sa mohli započítať k zdaniteľným príjmom daňovníka na účel posúdenia nároku na daňový bonus na deti aj príspevky „prvej pomoci“ z úradu práce, COVID dotácie

z ministerstva kultúry, pandemické nemocenské vyplatené za obdobie PN z dôvodu karantény alebo izolácie a pandemické ošetrovné. Ak teda príjmy daňovníka nedosiahli hranicu pre uznanie daňového bonusu na deti, mohol si k príjmom pripočítať vyššie uvedené príjmy. Zamestnanec oznámil zamestnávateľovi výšku prijatých príspevkov formou čestného vyhlásenia, nemusel ich dokladovať potvrdeniami zo Sociálnej poisťovne, aby mu boli vyplatené daňové bonusy na deti.

Kým vláda SR poskytovala finančné výpomoci v ostatných sektoroch už od prvej vlny pandémie, na kultúru prišiel rad až počas tretej vlny. Ministerstvo kultúry získalo pre zamestnancov kultúrnej obce financie od štátu až v roku 2021 a počas mája a júna prijímalo žiadosti o dotácie pre žiadateľov z kultúrneho sektora. V spolupráci s profesionálmi boli nastavené podmienky na získanie dotácie najmä pre tých umelcov, ktorí sa kvôli poklesu ich príjmov mohli vyskytnúť v ekonomických problémoch alebo boli nútení meniť svoj predmet podnikania. Účelom vyplácania COVID dotácií nebolo nahradenie ušlých príjmov, kompenzovanie ušlých ziskov alebo vyplácanie špeciálnych sociálnych dávok či podpôr. Zmyslom týchto dotácií pre kultúrny a kreatívny priemysel bolo finančné podporenie profesionálov na zotrvanie v tomto sektore kultúry počas obdobia pandémie. Na tvorbe pravidiel čerpania dotácie pracoval korona tím ministerstva kultúry v spolupráci so zástupcami profesionálov z kultúrneho a kreatívneho priemyslu a to boli Tibor Krištof ako zástupca technických profesionálov, Veronika Gabčíková z klubu nezávislých divadiel, Miro Tásler, Andrej Werner a Tomáš Pořízek z Hudobnej únie Slovenska a iniciatíva Stojíme pri kultúre.

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky pre účel sumarizácie všetkých potrebných informácií k predkladaniu žiadostí o poskytnutie COVID dotácií vyhotovilo schému SA.64688 (2021/NN) s celým názvom „Schéma štátnej pomoci na podporu podnikov v súvislosti s vypuknutím ochorenia COVID-19 – dotácie na fixné náklady v znení dodatku č. 1“ platnú do 31. decembra 2021. Táto schéma definovala, kto a za akých podmienok si mohol podať žiadosť o finančnú pomoc. Poskytovateľom pomoci bolo Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky a dotácie boli vyplácané zo zdrojov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Cieľom pomoci bolo poskytnutie finančnej podpory pre oprávnených prijímateľov, ktorým vznikali nekryté fixné náklady v dôsledku obmedzení na zabránenie šírenia ochorenia COVID-19 a následné zmiernenie negatívnych následkov na podniky, ktoré boli obmedzované vo svojej hospodárskej činnosti.

V súvislosti s poskytnutím dotácie vznikali žiadateľom rôzne povinnosti. Pri vyplatení pomoci sa zaviazali uhradiť všetky výdavky, na ktoré im bola dotácia poskytnutá najneskôr do 60 dní od jej prijatia. Následne bolo potrebné doručiť ministerstvu dokumentáciu preukazujúcu účel použitia pomoci do 90 dní od jej prijatia. Súčasťou spomínanej dokumentácie museli byť nasledovné položky:

- Účtovná závierka za rok 2019 a 2020;
- Vystavené faktúry, prípadne iné dokumenty ako napríklad schválenie štátneho príspevku na zamestnancov;
- Prijaté faktúry;
- Doklady o úhrade nákladových faktúr ako napríklad výpisy z bankového účtu, prípadne iné daňové doklady o úhrade;
- Účtovné knihy

Niektorí žiadatelia uhradili svoje náklady, ku ktorým si pýtali dotáciu, ešte pred tým ako ju prijali. Mohli ich uhradiť napríklad zo zisku minulých rokov, z vytvorenej rezervy, z poskytnutej pôžičky alebo inými spôsobmi. Aj v takomto prípade bolo možné dotáciu schváliť ak žiadateľ zdokumentoval tieto skutočnosti. Celú dokumentáciu bolo potrebné doručiť Ministerstvu hospodárstva Slovenskej republiky buď elektronicky cez portál verejnej správy slovensko.sk, poštou na adresu ministerstva alebo osobným doručením na túto adresu.

1.5 Postup podávania žiadosti

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky vypracovalo postup, ako podať žiadosť na vyplatenie COVID dotácie, ktoré zverejnilo na svojej oficiálnej internetovej stránke. Ak si dotyčná osoba chcela požiadať o dotáciu, musela byť registrovaná v evidencii profesionálnych umelcov alebo iných profesionálov v kultúre. V prípade, že v nej osoba nebola evidovaná, bolo potrebné podať žiadosť na Fond podpory umenia. Úspešné registrovanie oznámil Fond na podporu umenia prostredníctvom zaslania správy a potrebných dokumentov z ich oficiálnej e-mailovej schránky. Oprávneným žiadateľom nesmela byť ani právnická osoba, či fyzická osoba, ktorá začala vykonávať svoju živnostenskú činnosť po 1. januári 2020 alebo fyzická osoba, ktorej príslušný okresný úrad zrušil oprávnenie na výkon podnikateľskej činnosti od tohto dátumu na základe zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní.

Pri vyplňaní žiadosti o dotáciu bolo potrebné vypisovanie konkrétnych údajov z týchto dokumentov. Žiadatelia, ktorí si uplatňovali paušálne výdavky, teda výdavky podľa percenta príjmov, museli spĺňať dve nasledujúce kritéria. Výška hrubých príjmov za zdaňovacie obdobie roku 2019 musela prevýšiť sumu 4 000 eur, a výška príjmov po odpočítaní poistného za zdaňovacie obdobie roku 2020 nesmela presiahnuť sumu 20 394 eur, čo predstavuje 1,5-násobok ročného priemerného príjmu v hospodárstve za rok 2020. Žiadatelia, ktorí si uplatňovali preukázateľné daňové výdavky, teda viedli si evidenciu za roky 2019 a 2020, museli taktiež priznať hrubé príjmy za zdaňovacie obdobie roku 2019 v minimálnej výške 4 000 eur. Výška ich príjmov po odpočítaní oprávnených výdavkov a zaplatení poistného nesmela presiahnuť za zdaňovacie obdobie roku 2020 hodnotu 13 596 eur, čo bol priemerný ročný príjem v hospodárstve za rok 2020.

Umelci museli splniť niekoľko podmienok na poskytnutie dotácie vo formulári žiadosti. V tlačive „Čestné vyhlásenie“ museli preukázať podmienky v bodoch 1 až 5:

1. v zmysle dotknutých právnych predpisov boli mikropodnikom, malým alebo stredným podnikom;
2. za zdaňovacie obdobia roku 2019 a 2020 podali daňové priznanie typu B k dani z príjmov fyzickej osoby;
3. disponovali bežným účtom v banke alebo v pobočke zahraničnej banky, na ktorú sa mala dotácia preukázať
4. ich vykonávané hospodárske činnosti spadali pod ekonomické činnosti určené štatistickou klasifikáciou ekonomických činností SK NACE Rev. 2 pod sektor kultúrneho a kreatívneho priemyslu;
5. žiadatelia sa zaviazali použiť dotáciu na pokračovanie ich činností v sektore kultúrneho a kreatívneho priemyslu, a v prípade, že by vykonávali aj iné ekonomické činnosti mimo sektora kultúry a kreatívneho priemyslu, zabezpečili si oddelené sledovanie výdavkov.

Podmienky v bodoch 6 a 7 žiadatelia preukázali pomocou vyplnenia formuláru dotačnej kalkulačky, ktorú museli spolu s podpísanou žiadosťou v listinnej alebo elektronickej podobe predložiť ministerstvu:

6. za zdaňovacie obdobie roku 2020 zaznamenal žiadateľ pokles príjmov aspoň o 30% oproti predchádzajúcemu roku;

7. žiadateľ splnil podmienky podľa spôsobu uplatňovania výdavkov pre daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby typu B.

Zvyšné podmienky v bodoch 8 až 14 sa považovali za splnené dňom predloženia žiadosti a nebolo potrebné ich nijak preukazovať:

8. vzťahy so štátnym rozpočtom má žiadateľ vysporiadané;
9. žiadateľ sa nenachádzal v konkurze, reštrukturalizácii, nebolo voči nemu vedené konkurzné konanie alebo nebol proti nemu zamietnutý návrh na vyhlásenie konkurzu kvôli nedostatku majetku;
10. nebol voči nemu vedený výkon rozhodnutia;
11. aspoň tri roky pred podaním žiadosti neporušil zákaz nelegálneho zamestnávania podľa osobitného predpisu;
12. zdravotná poisťovňa voči nemu neevidovala pohľadávky po lehote splatnosti a nemal taktiež evidované nedoplatky na poistnom na sociálne poistenie
13. nemal uložený trest zákazu prijímať granty alebo dotácie;
14. ani zákaz prijímať pomoc a podporu poskytovanú z fondov Európskej únie

1.6 Jednoosobová s.r.o.

Jednou z legálnych foriem podnikania v Slovenskej republike, ktoré sú definované v Obchodnom zákonníku, je spoločnosť s ručením obmedzeným. Môže si ju založiť jeden až 50 osôb pričom týmito osobami môžu byť fyzické osoby, ale aj právnické osoby, ktoré majú v takejto spoločnosti záujem podnikat'. Tieto osoby nazývame zakladateľmi až do momentu zaregistrovania spoločnosti, od kedy sú už spoločníkmi. Zakladatelia podpisujú spoločenskú zmluvu, čím založia spoločnosť, ktorá zatiaľ nemôže vykonávať podnikateľskú činnosť, pretože ešte právne nevznikla. Spoločnosť môže začať podnikat' až keď sa zaregistruje a zapíše do obchodného registra. Oficiálne vzniká dňom zápisu do obchodného registra, pričom automaticky dostáva identifikačné číslo organizácie (IČO) a do 30 dní od registrácie aj daňové identifikačné číslo (DIČ).

Základné imanie spoločnosti si určia zakladatelia pri spisovaní spoločenskej zmluvy, zároveň sa dohodnú na výške vkladu každého spoločníka a na výške obchodného podielu každého z nich. Obchodný podiel býva väčšinou v rovnakej výške akým je podiel spoločníka k základnému imaniu spoločnosti, ak spoločenská zmluva nestanovuje inak. Podľa obchodného podielu má spoločník alikvotnú mieru účasti na rozhodovaní ako aj na ostatných činnostiach spoločnosti akou je napríklad del'ba zisku. Základné imanie musí predstavovať sumu minimálne 5 000 eur a môže byť vo forme peňažných prostriedkov alebo iného majetku oceneného podľa platných pravidiel uvedených v zákone č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve. Ak je spoločnosť jednoosobová, zakladateľ ho musí zložiť v plnej výške. Ak sa však jedná o viacosobovú spoločnosť s ručením obmedzeným, základné imanie zložia spoločníci splatením svojich vkladov, pričom výška vkladu jedného spoločníka musí byť minimálne 750 eur.

Spoločnosť s ručením obmedzeným musí povinne vytvárať dva orgány a tými sú štatutárny orgán (konateľ) a valné zhromaždenie. Valné zhromaždenie je najvyšším orgánom spoločnosti a spoločníci na ňom rozhodujú o firemných záležitostiach, pričom uplatňujú svoje práva o rozhodovaní v spoločnosti. Podľa obchodného zákonníka sa spoločníci musia stretnúť na valnom zhromaždení minimálne raz za rok. Štatutárnym orgánom je konateľ spoločnosti. Okrem prípadu jednoosobovej s.r.o. ním musí byť iná fyzická osoba ako spoločník. Konateľ spoločnosti reprezentuje firmu navonok, riadi ju, komunikuje s úradmi, partnermi a zodpovedá sa valnému zhromaždeniu.

Zakladateľovi vzniká niekoľko povinností pri založení spoločnosti s ručením obmedzeným. Je povinný zapísať do obchodného registra predmet podnikania a oblasť v akej chce podnikáť, pričom ich môže byť aj viac. Musí zapísať adresu, kde bude mať firma sídlo, obchodný názov spoločnosti, pod ktorým bude firma vystupovať, spísať zoznam spoločníkov a zoznam konateľov, ktorí budú mať v spoločnosti stanovené úlohy, a musí si určiť správcu vkladu, ktorý bude poverený spravovaním vopred splatených vkladov spoločníkov pred založením spoločnosti. Osoba, ktorá zakladá spoločnosť musí ešte pred registráciou spoločnosti do obchodného registra získať súhlas správcu dane a Sociálnej poisťovne a taktiež ohlásiť živnosť pre spoločnosť s ručením obmedzeným živnostenskému úradu. Ďalšou úlohou zakladateľa je vypracovať zakladateľské dokumenty, ktorými sú nasledovné:

- spoločenská zmluva pri viacosobovej spoločnosti alebo zakladateľská listina pri jednoosobovej spoločnosti s ručením obmedzeným
- písomné vyhlásenie správcu vkladu o splatení všetkých vkladov do základného imania
- súhlas vlastníka nehnuteľnosti ak je sídlo spoločnosti stanovené v prenajatej nehnuteľnosti
- podpisový vzor konateľov pri viacosobovej spoločnosti
- vyhlásenie jediného spoločníka pri jednoosobovej spoločnosti, ktorým garantuje, že nie je jediným spoločníkom vo viac ako dvoch iných spoločnostiach
- súhlas zodpovedného zástupcu ak je predmetom činnosti remeselná alebo viazaná činnosť
- plnomocenstvo pre osobu, ktorá vybavuje zápis do obchodného registra namiesto podnikateľa

Zakladateľ musí do 90 dní od založenia spoločnosti podať návrh na zápis do obchodného registra. Ak sú všetky vyššie spomenuté náležitosti splnené a spoločnosť sa úspešne zapíše do obchodného registra, ostáva ešte povinnosť registrácie spoločnosti na daňovom úrade. Úspešne zapísanú spoločnosť je nutné zaregistrovať osobitne na každý druh dane do 30 dní odo dňa zápisu do obchodného registra.

Špecifickým prípadom spoločnosti s ručením obmedzeným je jednoosobová s.r.o., ktorá funguje ako bežná spoločnosť s ručením obmedzeným s tým rozdielom, že jej majiteľom je len jeden človek. Nazývame ho spoločníkom, respektíve jediným spoločníkom aj keď vlastní spoločnosť sám. Ako jej jediným majiteľom a tvorí najvyšší orgán spoločnosti. Na rozdiel od bežných spoločností s ručením obmedzeným, kde môže byť 2 až 50 spoločníkov, rozhoduje v prípade jednoosobovej s.r.o. sám jediný spoločník spoločnosti o všetkom, o čom by vo viacosobových s.r.o. muselo rozhodovať valné zhromaždenie viacerých spoločníkov. Spoločník môže zastávať aj funkciu konateľa spoločnosti, v ktorej pôsobí ako top manažér a zastáva v nej výkonnú funkciu. Konateľom jednoosobovej s.r.o. môže byť však aj iná osoba ako jediný spoločník a spoločnosť bude aj napriek tomu považovaná za jednoosobovú spoločnosť s ručením obmedzeným.

Jediný spoločník vlastní taktiež 100% obchodného podielu spoločnosti vo výške rovnjej jej základnému imaniu. Ak chce rozšíriť svoje podnikanie, môže jediný spoločník

previesť svoj obchodný podiel na niekoho iného, prípadne iba časť tohto podielu, a tým prizvať do svojho podnikania nových investorov. V jednoosobovej s.r.o. vykonáva jediný spoločník často funkciu konateľa, teda reprezentuje spoločnosť navonok. To znamená, že sám dohaduje obchody, podpisuje zmluvy, rieši daňové priznania a ostatné záležitosti. Zároveň zodpovedá sám za vedenie spoločnosti, čoho sa týka napríklad riadne vedenie účtovníctva, pravdivé a verné zobrazenie skutočnosti v ňom, dodržiavanie zákonov zo strany spoločnosti a podobne.

Často sú jednoosobovými s.r.o. bývalí živnostníci, ktorí sa rozhodli zmeniť formu podnikania z rôznych príčin, najčastejšie z dôvodu vysokého odvodového zaťaženia podnikania po prekročení určitej hranice zdaniteľných príjmov. Na rozdiel od živnosti sa osoba, ktorá podniká formou jednoosobovej s.r.o., nezosobňuje v tejto spoločnosti. Vzniká úplne nový subjekt práva, ktorý má od jeho zakladateľa oddelené hospodárenie, práva a povinnosti. Osoba, ktorá si chce založiť spoločnosť s ručením obmedzeným, je povinná spĺňať určité kritéria uvedené v Obchodnom zákonníku. Právo založiť si takúto spoločnosť jej zaniká ak je vedená v zozname daňových dlžníkov, ak má nedoplatky na sociálnom poistení alebo ak je voči nej vedené exekučné konanie. Daňový úrad a sociálna poisťovňa však môžu poskytnúť súhlas na založenie spoločnosti po tom ako daná osoba zaplatí všetky dlhy týmto orgánom.

Mnohým podnikateľom sa viac oplatí prejsť z živnostenského podnikania na formu podnikania jednoosobovej s.r.o. kvôli nižším daniam. Na druhej strane však vzniká podnikateľovi oveľa viac starostí pri zakladaní a vedení novej spoločnosti v porovnaní so živnosťou. Jednoosobová s.r.o. si totiž musí uplatňovať skutočné výdavky, ktoré zaznamenáva v podvojnóm účtovníctve, ktoré musí zo zákona povinne viesť. Živnostník sa naopak môže rozhodnúť uplatňovať paušálne výdavky respektíve nemá povinnosť viesť žiadne účtovníctvo, stačí mu viesť iba evidenciu o príjmoch a výdavkoch a evidenciu o majetku, záväzkoch a skutočnostiach určených priamo zákonom č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov. Vedenie podvojného účtovníctva je pre jednoosobovú s.r.o. často zložité, a teda vyžaduje si to spísať zmluvu s externou účtovníckou firmou, ak si podnikateľ nedokáže poradiť sám, prípadne je preňho interné vedenie účtovníctva príliš nákladné. Dôležitým rozdielom je taktiež spôsob ručenia majetku. Pri nesplácaní svojich dlhov ručí živnostník celým svojím súkromným majetkom, pričom jednoosobová s.r.o., ako už jej názov napovedá, ručí iba majetkom firmy.

V jednoosobovej s.r.o. je možné, aby jedinému spoločníkovi tejto spoločnosti vypomáhali rodinní príslušníci aj keď nemajú uzatvorenú pracovnú zmluvu s takouto firmou. Táto výnimka však platí iba ak majú dôchodkové poistenie, poberajú dôchodok alebo sú študentmi do 26 rokov. Ak rodinní príslušníci vypomáhajúci v spoločnosti nespĺňajú uvedené podmienky, ide o nelegálne zamestnávanie a nelegálnu prácu.

Formálne sa jednoosobová s.r.o. líši od bežných s.r.o. nasledovne:

- Základné imanie musí mať splatené v plnej výške a to ešte pred zápisom do obchodného registra.
- Rozhodovanie spoločníka prebieha zjednodušenou formou – podpisom rozhodnutia jediného spoločníka.
- Jedna fyzická osoba môže disponovať najviac tromi jednoosobovými spoločnosťami, pričom takáto spoločnosť nemôže byť jediným zakladateľom a jediným spoločníkom inej spoločnosti, aby sa tak zabránilo reťazeniu spoločností.
- Dedenie obchodného podielu sa nesmie v spoločenskej zmluve zakázať, dedič ani iný jediný spoločník sa na súde nemôže domáhať zrušenia svojej účasti v takejto spoločnosti, je teda povinný zdediť obchodný podiel v plnej výške.
- Zmluvy, ktoré uzatvára spoločnosť so svojim jediným spoločníkom musia mať písomnú formu

1.7 Test podniku v ťažkostiach

Ak chce podnikateľ získať príspevok od štátu, musí byť jeho podnik finančne zdravý, inak si nemôže žiadať o takúto dotáciu, respektíve bude táto žiadosť zamietnutá. Na posúdenie zdravia podniku sa využíva takzvaný „test podniku v ťažkostiach“. Ak sa podnik preukáže ako podnik v ťažkostiach, nemá nárok na štátnu pomoc a zároveň ani na pomoc z Európskej únie. Dôvodom zákazu poskytovania pomoci pre podniky v ťažkostiach je predpoklad ich vylúčenia z podnikateľskej činnosti v relatívne krátkom časovom horizonte. Dotácie a pomoci sú určené pre podniky, u ktorých štát predpokladá, že budú aj naďalej zdravé a že budú pokračovať v ich podnikateľskej činnosti.

Potencionálni žiadatelia, ktorí si chceli požiadať o príspevok od štátu súvisiaci s koronavírusom, museli podstúpiť tento test počas pandémie COVID-19 aby zistili, či sú

vhodnými kandidátmi pre takúto formu dotácie. V apríli roku 2020 však Európska komisia schválila nové podmienky štátnej pomoci v súvislosti s riešením krízy spojenej s vypuknutím pandémie, pričom vypadla podmienka zákazu poskytovania pomoci podnikom v ťažkostiach. Táto podmienka platila iba pre samostatne zárobkovo činné osoby, ktoré žiadali štát o príspevok na náhradu straty z príjmu kvôli poklesu ich tržieb, no neskôr v októbri roku 2020 sa aj pre takéto osoby vypustila. Opäť sa dostala do platnosti až pri príležitosti rozšírenia schémy štátnej dotácie s názvom „Prvá pomoc ++“ vo februári 2021.

Test podniku v ťažkostiach sa líši podľa povahy podniku. Posudzované podniky môžu byť malé, stredné alebo veľké a taktiež sa rozlišuje, či ide o spoločnosť s ručením obmedzeným, komanditnú spoločnosť alebo SZČO s rozličným spôsobom uplatňovania výdavkov. Pri žiadaní príspevkov poskytovaných v súvislosti s pandemiou koronavírusu je nutné, aby žiadateľ o dotáciu nemal titul podniku v ťažkostiach k dátumu 31.12.2019. Podnikom v ťažkostiach je automaticky každý podnik, ktorý sa nachádza v likvidácii, konkurze alebo reštrukturalizácii. Podnik, ktorý vykonáva svoju činnosť kratšie ako tri roky sa nepovažuje nikdy za podnik v ťažkostiach s výnimkou, ak sa nachádza v likvidácii, konkurze alebo reštrukturalizácii. Podnik vykonávajúci svoju činnosť dlhšie ako tri roky musí ďalej skúmať svoju finančnú situáciu, aby vedel, či sa nenachádza v ťažkostiach. Typy testov podniku v ťažkostiach sa líšia od povahy podniku. Nasledujúca schéma ukazuje postup testov na určenie toho, či je podnik v ťažkostiach podľa charakteru podniku.

Tabuľka č. 1: Testy podnikov v ťažkostiach

malý alebo stredný podnik	spoločnosť s ručením obmedzeným, akciová spoločnosť, družstvo, jednoduchá spoločnosť na akcie	<i>Vlastné imanie < ½ základného imania</i>
	komanditná spoločnosť, verejná obchodná spoločnosť, podnikateľ ako fyzická osoba	<i>Celková hodnota straty < ½ kapitálu podniku</i>
veľký podnik		<i>celkové záväzky podniku / vlastné imanie > 7,5</i>
		<i>EBITDA / nákladové úroky > 1,0</i>

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa metodiky k aplikácii testu podniku v ťažkostiach

Ak sa jedná o spoločnosť s ručením obmedzeným, akciovú spoločnosť, družstvo alebo jednoduchú spoločnosť na akcie, tak platí, že podnik je v ťažkostiach keď akumulované straty prekryli viac ako polovicu upísaného základného imania. Zjednodušene, keď vlastné imanie predstavuje menšiu hodnotu ako polovica základného imania, podnik sa nachádza v ťažkostiach.

Ak berieme do úvahy malé a stredné podniky, v ktorých je potrebné neobmedzené ručenie za záväzky spoločnosti, teda komanditná spoločnosť a verejná obchodná spoločnosť, prípadne fyzická osoba podnikateľ'a, tak sa testuje, či akumulované straty prekryli viac ako polovicu kapitálu vykazovaného v účtoch firmy alebo podnikateľ'a. Ak áno, znamená to, že podnik je v ťažkostiach.

Podniky, ktoré sa nedefinujú ako malé alebo stredné, sa považujú za podniky v ťažkostiach vtedy, ak bol zistený účtovný pomer dlhu spoločnosti k vlastnému imaniu väčší než 7,5 a súčasne pomer zisku spoločnosti nezníženého o úroky, daň a odpisy (skrátene EBITDA – earnings before interest, taxes, depreciation and amortization) k úrokovému krytiu nižší než 1.

Keďže existuje viacero typov podnikov, a pre každý sa vykonáva test podniku v ťažkostiach inak, je nutné určiť, z akých podkladov treba vychádzať pri vykonávaní testu. Testovanie podniku vychádza zo zvoleného spôsobu evidovania výdavkov. Ak žiadateľ účtuje v podvojnóm účtovníctve, údaje sa zisťujú na základe účtovných výkazov v účtovnej závierke spoločnosti a to zo súvahy, výkazu ziskov a strát a z poznámok. Môže však nastať situácia, keď si žiadateľ chce podať žiadosť o príspevok v období, kedy ešte nemá zostavenú účtovnú závierku. V takom prípade je nutné vychádzať z interných údajov zachytených v účtovníctve. Podvojnóm účtovníctvo sú však povinní viesť iba subjekty zapísane do obchodného registra. Ostatné subjekty, ktoré v ňom nie sú zapísané, môžu pre účely zaznamenávania svojich výdavkov viesť jednoduché účtovníctvo, daňovú evidenciu alebo si uplatňovať paušálne výdavky, a z nich potom určiť údaje potrebné na vykonanie testu podniku v ťažkostiach.

Ak žiadatelia po vykonaní testu počas koronakrízy zistili, že sa nedefinovali ako podnik v ťažkostiach, bolo potrebné na účely získania príspevkov v súvislosti s pandémiou preukázať túto skutočnosť čestným prehlásením. V ňom bolo potrebné oznámiť, že k 31. decembru 2019 neboli v ťažkostiach. V prípade nepravdivosti údajov v čestnom prehlásení

bola táto skutočnosť kvalifikovaná ako trestný čin, pričom bolo zároveň nutné vrátiť poskytnutý príspevok. Tieto povinnosti sa však v apríli roku 2020 zrušili, z dôvodu spomínaného dočasného vynechania podmienky poskytovania pomoci subjektom, ktoré sa nedefinujú ako podniky v ťažkostiach.

1.8 Porovnanie dotácií v susedných krajinách Slovenskej republiky

Počas pandémie ochorenia COVID-19 sa každý štát snažil čo najlepšie hospodáriť s financiami. Vlády poskytovali rôznym cieľovým skupinám dotácie a pomoci na zachránenie ich činnosti.

V sektore kultúry podporili ministerstvá Slovenskej republiky značnú časť subjektov. Ku koncu roka 2022 bola akumulovaná suma dotácií poskytnutých pre kultúrnu obec v hodnote 111 793 913,06 eur. Z tejto sumy poskytlo ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky od začiatku pandémie až do 31. marca 2021 celkovú dotáciu vo výške 7 610 506 eur určenú pre mikro, malé a stredné podniky pôsobiace v oblasti kultúry a kreatívneho priemyslu, ktoré zaznamenali pokles obratu o viac ako 30% počas sťaženého obdobia od marca do decembra v roku 2020 v porovnaní s rokom 2019. Dotácie boli poskytované s úmyslom pokryť fixné náklady týchto podnikov.

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky poskytlo pre jednoosobové spoločnosti s ručením obmedzeným podnikajúce v sektore kultúry a kreatívneho priemyslu dotáciu v celkovej hodnote 15 673 083 eur. Túto dotáciu si mohli subjekty žiadať v minimálnej hodnote 2 000 eur až do maximálnej výšky 125 000 eur, v prípade, že ich tržby klesli najmenej o 30% za kalendárny rok 2020 oproti predchádzajúcemu roku. Dotácie si mohli žiadatelia podávať prostredníctvom elektronických dokumentov zverejnených na oficiálnej stránke ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

V Českej republike pripravilo Ministerstvo priemyslu a obchodu v spolupráci s Ministerstvom kultúry špeciálne dotačné programy na podporu kultúry pod názvom „COVID – Kultura“. Tento program obsahoval počas najkritickejšej časti pandémie celkovo štyri výzvy, ktoré sa členili na ďalšie špecifické oblasti. Prostredníctvom týchto výziev bolo poskytnutých celkovo 1,9 miliárd korún českých na podporu pokrytia nákladov v oblasti kultúry, čo v prepočte na eurá vychádza približne 80 miliónov eur. Dotačný program „COVID – Kultura“ spustila vláda oficiálne 18. augusta roku 2020 pričom prihlasovanie na

výzvy v tomto programe prebiehalo až do 22. septembra 2021. Žiadatelia mali povinnosť spĺňať niekoľko podmienok ako napríklad pokles ich tržieb o minimálne 50% v roku 2021 oproti predchádzajúcemu obdobiu, priloženie dokladov s uznateľnými výdavkami na poskytnutie dotácie a taktiež priloženie čestného prehlásenia podobne ako v Slovenskej republike.

Rakúsko predikovalo počas koronakrízy v roku 2020 stratu z oblasti kultúry v sume 1,5 až 2 miliardy eur čo pre krajinu znamenalo približne štvrtinu pridanej hodnoty za segment kultúry podľa štúdie vytvorenej Rakúskym inštitútom pre ekonomický výskum (Österreichisches Institut für Wirtschaftsforschung). Od marca 2020 sa vláda snažila podporovať kultúrnu obec rôznymi grantmi a finančnými podporami. Výška dotácií sa v priebehu pandémie niekoľko krát navyšovala, naposledy v novembri 2021. Žiadatelia mali vďaka týmto podporám možnosť získať nenávratnú podporu do výšky 90% straty z ich čistého príjmu. Granty pre kultúrnu obec spravované Ministerstvom umenia, kultúry, štátnej služby a športu predstavovali celkovo hodnotu 86 920 000 eur, z ktorých bolo podporených niekoľko subjektov v oblasti kultúry.

V júli roku 2020 vytvorila rakúska vláda Fond na podporu umelcov na voľnej nohe, pre umelcov, ktorí sa ocitli vo finančnej kríze z dôvodu straty príjmov. Fond spravovala Sociálna poisťovňa a počas pandémie podporovala z tohto grantu všetky samostatne zárobkovo činné osoby, ktoré boli evidované ako poistencami sociálnej poisťovne. Umelci na voľnej nohe spolu získali finančnú pomoc v celkovej výške viac ako 175 miliónov eur. Fond pre umelcov bol k dispozícii maximálne šesť mesiacov a umožnil samostatne zárobkovo činným umelcom získavať finančnú podporu vo výške tisíc eur mesačne. Tento fond bol aktívny až do konca prvého štvrťroka roku 2022 vďaka jeho predĺženiu rakúskou vládou. Ďalším z nich bol Fond pre umelcov a kultúrnych pedagógov v celkovej hodnote 50 miliónov eur. Fond podporoval umelcov a kultúrnych pedagógov, ktorí nemali nárok žiadať si o Fond na podporu umelcov na voľnej nohe. Tento fond bol taktiež predĺžený na prvý štvrťrok roku 2022.

Jedným z ďalších nástrojov na podporu rakúskej kultúrnej obci bolo zavedenie kupónov na zrušené podujatia. Cieľom tohto projektu bolo zabezpečenie likvidity organizátorov podujatí z dôvodov pandémie COVID-19. Zákazníkom, ktorí si kúpili vstupenky na podujatia, ktoré boli z dôvodu pandémie zrušené alebo presunuté, mohli organizátori namiesto refundácie vystaviť poukážku na vstupenky na ďalšie podujatia

v hodnote do 70 eur, zvyšok ceny vstupenky však museli refundovať. Poukážky mali platnosť do konca roka 2022, prípadne 2023 a po stanovenom dátume bolo pre zákazníkov možné požiadať o uhradenie plnej dlžnej sumy poukážky. Keďže filmové poistenia nepokrývali škody spôsobené pandemiou COVID-19, rakúska vláda zaviedla v máji roku 2020 nový nástroj na krytie rizika zastavenia alebo odloženia natáčania. Fond bol dotovaný sumou 25 miliónov eur a spravovala ho Rakúska spolková rozvojová a finančná banka na podporu a financovanie firiem. Filmoví producenti mali tak šancu žiadať o nenávratný grant do výšky až 75 percent ich štandardných preukázateľných nákladov. Rakúska vláda vytvorila ešte niekoľko ďalších fondov pre podporu kultúrnej obci v obdobiach pandemickej krízy.

Maďarsko riešilo situáciu v sektore kultúry počas pandémie s pomocou Európskej komisie. Veľkú čiastku v hodnote 8,2 miliónov eur poskytol Európsky investičný fond spolu s Maďarskou nadáciou pre rozvoj podnikania. Táto čiastka bola určená pre mikro, malé a stredné podniky v oblasti kultúry a kreatívneho priemyslu, na ich rýchlejšie zotavenie z koronakrízy. Podpora mala formu mzdových dotácií, ktoré pozostávali z dvoch častí a to: z oslobodenia od daňových povinností zamestnávateľov maximálne do výšky 20,75% z hrubej mesačnej mzdy zamestnanca a za druhé z priamych grantov vyplácaných vo výške 50% hrubej mzdy zamestnancov.

2 Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania

Cieľom diplomovej práce je spracovať problematiku COVID dotácií pre špecifické obchodné spoločnosti – jednoosobové spoločnosti s ručením obmedzeným podnikajúce v odvetví kultúrneho a kreatívneho priemyslu. Na preskúmanie a následné zhodnotenie sme si vybrali konkrétne účtovné jednotky podnikajúce v kultúrnom a kreatívnom priemysle z rôznych sekcií tohto odvetvia, v ktorých sme skúmali teoretické poznatky týkajúce sa našej problematiky a ich aplikácie v praxi. Na dosiahnutie vopred vytýčeného cieľa sme uplatnili nasledovné čiastkové ciele:

- definovať odvetvie kultúrneho a kreatívneho priemyslu
- vymedziť dotácie podľa zákona
- preskúmať poskytovanie mimoriadnych COVID dotácií a proces ich žiadania
- definovať jednoosobovej spoločnosti s ručením obmedzeným podľa platných právnych predpisov
- predstaviť účtovné jednotky vyhovujúce parametrom riešenej problematiky
- analyzovať ich konkrétny proces získavania COVID dotácií
- oboznámiť sa s postojom Ministerstva kultúry Slovenskej republiky voči vyplácaniu COVID dotácií
- zaujať stanovisko a vyvodiť závery k riešeniu problematiky vyplácania COVID dotácií pre jednoosobové s.r.o. podnikajúcich v odvetví kultúrneho a kreatívneho priemyslu

Pre splnenie nášho prvého vytýčeného cieľa sme museli charakterizovať kultúrny a kreatívny priemysel. Rozobrali sme si jeho odvetvia podľa pohľadu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky a Štatistického úradu. V druhom čiastkovom celi sme definovali dotácie z pohľadu aktuálnych právnych predpisov platných v Slovenskej republike. Ďalším krokom bolo zistiť, akými spôsobmi si môžu jednoosobové spoločnosti s ručením obmedzeným žiadať o COVID dotácie, ako vyzerá celkový proces ich vybavovania a aké sú všeobecne stanovené podmienky pre získanie COVID dotácií. Informácie o procese poskytovania COVID dotácií sme čerpali najmä z oficiálneho webového sídla Ministerstva kultúry Slovenskej republiky. Na záver teoretickej časti práce sme definovali jednoosobovú spoločnosť s ručením obmedzeným podľa platného zákona a predstavili sme si jej právnu charakteristiku. Nasledovne sme v praktickej časti vybrali tri účtovné jednotky, ktoré

poberali COVID dotácie určené pre odvetvie kultúry a kreatívneho priemyslu z Ministerstva kultúry Slovenskej republiky a ktoré vyhovovali našim kritériám. Predstavili sme ich hlavné ekonomické činnosti pre lepšie pochopenie vnútorných procesov v podniku a analyzovali sme konkrétny proces vybavovania dotácií v každej z nich. Jedným z posledných čiastkových cieľov bolo oboznámenie sa s pohľadom Ministerstva kultúry Slovenskej republiky na problematiku vyplácania COVID dotácií pre jednoosobové s.r.o. podnikajúce v odvetví kultúrneho a kreatívneho priemyslu. Záverečný čiastkový cieľ predstavoval zaujatie stanoviska a vyvodenie záverov k nami riešenej problematike.

V diplomovej práci sme aplikovali niekoľko rôznych metód skúmania na dosiahnutie stanovených cieľov. V teoretickej časti sme využili metódu selekcie vhodnej literatúry, ktorá približovala našu riešenú problematiku a pomáhala splniť čiastkové ciele. Prostredníctvom metódy analýzy sme v praktickej časti definovali potrebné informácie týkajúce sa procesov spojených s COVID dotáciami pre kultúru a kreatívny priemysel v konkrétnych účtovných jednotkách. V diskusnej časti diplomovej práce sme aplikovali metódu komparácie teoretických poznatkov a praktických riešení a porovnania procesov získavania dotácií medzi jednotlivými účtovnými jednotkami a poskytovateľom týchto dotácií. Na záver práce sme taktiež využili metódu syntézy na zhrnutie všetkých čiastkových cieľov.

3 Výsledky práce a diskusia

Problematiku priebehu žiadania, získavania a následného zhodnotenia COVID dotácií pre špecifické obchodné spoločnosti – jednoosobové s.r.o. podnikajúce v odvetví kultúry a kreatívneho priemyslu, sme preskúmali v konkrétnych účtovných jednotkách. Oficiálne názvy týchto spoločností sme v rámci zachovania anonymity zmenili na fiktívne, s cieľom nezverejniť citlivé informácie, ktoré nám účtovné jednotky poskytli.

3.1 Charakteristika vybranej účtovnej jednotky CHILL FESTIVAL, s.r.o.

Spoločnosť CHILL FESTIVAL, s.r.o., je jednoosobová spoločnosť s ručením obmedzeným, ktorú založil jediný spoločník a konateľ v roku 2010. Predmetom jej činnosti je najmä organizovanie každoročného festivalu s názvom „Chill“ s čím sa spájajú aj ďalšie činnosti ako reklamné a marketingové služby, vydavateľská činnosť, služby spojené s produkciou filmov alebo videozáznamov, prenájom hnutel'ných a nehnuteľných vecí, kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi a iným prevádzkovateľom živnosti, prieskum trhu, faktoring a forfaiting, výroba a distribúcia zvuku a zvukovo-obrazových záznamov, poskytovanie služieb rýchleho občerstvenia, prevádzkovanie výdajne stravy, prevádzkovanie kultúrnych, spoločenských a zábavných zariadení, prevádzkovanie zariadení slúžiacich na regeneráciu a rekondíciu a správa trhoviska, tržnice a príležitostného trhu.

Festival „Chill“ sa koná každé leto od roku 1997. Spoločnosť, ktorá ho od jeho vzniku zastrešovala, bola AGENTÚRA CHILL, s.r.o. Táto spoločnosť sa však dostala do likvidácie a tak v roku 2010 vznikla jednoosobová spoločnosť s ručením obmedzeným CHILL FESTIVAL, s.r.o., ktorá sa podľa rozhodnutia jediného spoločníka zo dňa 7.11.2011 zlúčila so spoločnosťou AGENTÚRA CHILL, s.r.o., a stala sa jej právnym nástupcom pričom prebrala všetky jej práva a záväzky.

Momentálne je festival Chill označovaný ako najväčší festival na Slovensku, pričom ho každoročne navštívi približne tridsaťtisíc návštevníkov, s výnimkou pandemických rokov, kedy boli počty návštevníkov na festivaloch a kultúrnych podujatiach striktné regulované. Festival ponúka okrem množstva koncertov aj niekoľko zábavných atrakcií, literárnych besied, divadelných predstavení, workshopov, diskusií, vystúpení a podobne. Na

festivale Chill sa zhromažďuje veľký počet rozličných firiem a obchodných partnerov festivalu. Zväčša sú to veľké spoločnosti, ktoré si chcú rozširovať cieľovú skupinu zákazníkov pre svoje produkty ako napríklad mobilní operátori, veľké pivovary, ale aj rôzne menšie podniky predávajúce rýchle občerstvenie, oblečenie a iné. Jedným z hlavných partnerov Chillu je aj mesto, v ktorom sa festival každoročne koná.

Chill vytvára útočisko pre firmy rôzneho typu, od ktorých získava prostriedky na financovanie svojich ďalších výdavkov spojených s organizovaním festivalu. Najväčší a zároveň aj hlavný príjem tvoria tržby za predané vstupenky. Druhou najväčšou skupinou jej príjmov sú tržby z predaja marketingového priestoru, ktorý Chill poskytuje jeho partnerom. Ostatné tržby sa vzťahujú na prenájom plochy pre gastro stánky, stánky s produktami, no dôležitý je aj predaj nápojov, keďže Chill má uzatvorenú partnerskú zmluvu s istým pivovarom, od ktorého nakupuje nápoje a následne ich priamo návštevníkom festivalu aj predáva. Najpodstatnejšie výnosy v účtovníctve festivalu Chill teda predstavujú účty 602 – *Tržby z predaja služieb*, a 604 – *Tržby za tovar*. Organizácia festivalov si však vyžaduje množstvo externých dodávateľov služieb, či už ide o technické služby, stavbu pódíí, prenájom audio a video techniky, bezpečnostné služby, či rôzne ďalšie služby na zabezpečenie chodu festivalu. Z toho vyplýva, že z hľadiska nákladov tvoria najväčšie výdavky dodané služby na účtoch účtovej skupiny 51 – *Služby*.

Okrem kultúrneho podujatia festivalu Chill v lete, ktorý je pre spoločnosť najdôležitejší počas celého roka, organizuje Chill aj niekoľko ďalších projektov. Na oslavu výročia Nežnej revolúcie organizuje v Bratislave na námestí SNP „Koncert pre pozorných“, ktorý je súčasťou väčšieho podujatia „Festival proti tyranii“. Ďalším projektom Chill je „Koncert pre novinárov“, ktorý vznikol na účely vyjadrenia spolupatričnosti s rodinami zosnulých investigatívnych novinárov, ako aj na vyjadrenie protestu proti násiliu v spoločnosti. Obe podujatia získali granty z Islandu, Nórska a Lichtenštajnska prostredníctvom Grantov Európskeho hospodárskeho priestoru v rámci projektu „Keeping up the Freedom“, ktorého cieľom je podporovať šírenie demokracie, ochranu ľudských práv, slobody a tolerancie prostredníctvom umenia a kultúry. Projekty boli spolufinancované aj prostredníctvom príspevkov zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, ktoré predstavovali 15% celkovej podporenej sumy. Ďalším podujatím, ktoré Chill organizuje je „Ukrajinský koncert“, ktorého cieľom je vyjadriť solidaritu obyvateľom Ukrajiny, ktorých postihla vojna a museli kvôli nej utiecť. Toto podujatie má niekoľkých partnerov, ktorí ho podporili. Chill

organizuje taktiež charitatívne podujatie s názvom „Domov pre všetkých“, ktoré sa koná v jednej z nocľahární v Bratislave. Cieľom tohto podujatia je pomôcť ľuďom bez domova, rozširovať povedomie o ich problémoch a upozorniť spoločnosť na ťažkosti, ktoré ľudia bez domova zažívajú počas zimy. Návštevníci majú možnosť prispieť prostredníctvom výzvy „Posteľ pre tuláka“, cez ktorú organizátori poskytujú pomoc bezdomovcom na účely poskytnutia posteľe, teplej večere, základných potravín, prístupu k hygiene či sociálnemu poradenstvu. Keďže je spoločnosť CHILL FESTIVAL, s.r.o., vnímaná ako etablovaný hudobný promotér, dostávajú sa jej taktiež aj ponuky na spoločnú organizáciu koncertov rôznych zahraničných ale aj domácich kapiel.

3.2 Chill počas pandémie

Keď v roku 2020 postihla Slovensko pandémia, kultúra bola zatváraná ako jedna z prvých. Podujatia, ktoré boli plánované dlhé mesiace sa z týždňa na týždeň museli zmieriť s opatreniami proti šíreniu nákazy vírusu COVID-19 a teda aj s tým, že sa nebudú môcť uskutočniť. Množstvo festivalov však nechcelo prerušiť šnúru ich dlhoročného konania a presunuli ich kultúrne podujatia do online priestoru. Chill zareagoval na opatrenia rovnako a v lete roku 2020 uskutočnil v poradí dvadsiaty štvrtý ročník festivalu online s názvom „Chill in the Air“. Koncerty, vizuálne umenie, prednášky a debaty boli vysielané naživo na online platformách a prístup k nim mali iba tí, ktorí si zakúpili lístok. Presun kultúrnych podujatí nemal veľmi dobrú odozvu kvôli množstvu negatív, ktoré ich sprevádzali. Umelci sa sťažovali, že počas vystupovania nemali žiadnu odozvu či kontakt s divákmi, a diváci na druhej strane neprežívali takú radosť a potešenie pri pozeraní živého prenosu festivalu doma na obrazovkách. Spoločnosti organizujúce kultúrne podujatia si to uvedomovali, avšak aj napriek tomu ich mali záujem organizovať, aby tým zachovali pravidelný rytmus konania festivalov a neprišli tak o fanúšikovskú základňu a reputáciu.

V roku 2021 pandémia stále pretrvávala, avšak Slovensko prijímalo stále uvoľnenejšie opatrenia. Kultúrne podujatia sa už mohli konať aj s návštevníkmi, avšak iba v obmedzenom počte. Dvadsiaty piaty ročník festivalu Chill s názvom „Chill on the Ground“ sa teda konal za účasti tisíc návštevníkov za deň, viac totiž opatrenia nedovoľovali. Chill on the Ground sa konal v rozmedzí 7. až 11. júla 2021, pričom si návštevníci nemohli zakúpiť viacdňové lístky, ako býva zvykom, ale iba jednodňové vstupenky. Brány festivalu sa otvárali každý deň o 11:00, program vždy začínal o 15:00 a návštevníci museli opustiť areál festivalu najneskôr do 10:00 ďalšieho dňa. Pri vstupe bola poskytnutá možnosť

bezplatného testovania na prítomnosť nákazy vírusom COVID-19. Podľa tlačovej správy spoločnosti Vacuumlabs, ktorá poskytovala bezplatné antigénové testovanie, sa pri vstupe preukázalo 3 866 návštevníkov a účinkujúcich s dokladom o očkovaní. Zároveň bolo vykonaných 2 200 antigénových testov a výskyt nákazy vírusu COVID-19 sa nepotvrdil u žiadneho z nich.

Festival Chill sa počas pandemických rokov 2020 a 2021 síce uskutočňoval, avšak s výraznými hospodárskymi ťažkosťami. Spoločnosť vykazovala markantné straty oproti predošlým rokom. Tržby, najmä z predaja lístkov a priestorov pre firmy, sa v roku 2020 znížili o 97% a počas roku 2021 jemne zvýšili, vďaka miernemu uvoľneniu opatrení. Spoločnosť bola nútená podniknúť také ekonomické kroky, aby zabezpečila svoje fungovanie po ďalšie roky. Množstvo firiem podľahlo pandemickej kríze a buď skrachovalo alebo zredukovalo počty svojich zamestnancov. Chill však chcela nájsť iné východisko z krízy a nemala v záujme prepúšťať svojich zamestnancov či prerušovať svoju dlhoročnú tradíciu v organizovaní festivalu.

Graf č. 1: Tržby spoločnosti CHILL FESTIVAL, s.r.o. počas rokov 2015 - 2021

Zdroj: Finstat.sk

3.2.1 Problematika vyplácania COVID dotácií podľa SK NACE kódov

Počas pandémie, kedy celá kultúra utrpela výrazne straty príjmov, sa vláda snažila pomôcť nahradiť tieto straty rôznymi formami dotácií a pomoci zo štátneho rozpočtu. Štát prispieval umelcom pomocou rôznych aparátov, avšak nedokázal pomôcť celej kultúrnej obci. Pomoci boli poskytované najmä žiadateľom, ktorých práca má veľmi oklieštený umelecký charakter. Výstup ich práce musel spĺňať požiadavku tvorby duševného vlastníctva, a zároveň bola ich umelecká činnosť posudzovaná vybranou komisiou, ktorá

taktiež určila veľkosť sumy podpory. Štát teda pomáhal iba umelcom v pravom zmysle slova, no všetkému štábu okolo, ako napríklad technikom, zvukárom, osvetľovačom a podobne, ktorí v dôsledku pandémie stratili svoje príjmy úzko spojené s kultúrnym a kreatívnym priemyslom, neposkytoval finančnú pomoc.

Vláda podporovala najmä štátom zriadenú kultúru ako sú zriadené divadlá, hudobné a hudobno-tanečné telesá, súbory a všetky kultúrne inštitúcie od neho umelecky aj finančne závislé. Nezriadená – komerčná kultúra však ostala bez pomoci. Vláda nebola schopná promptne reagovať na potreby pomoci komerčných umelcov aj kvôli skutočnosti, že štát nedisponoval dostatočným množstvom spracovaných dát, ktoré by mu pomohli nastaviť systém podpory pre túto oblasť kultúry. V praxi totiž v komerčnej kultúre často dochádza k nepriznaniu príjmov, k vykonávaniu umeleckej a duševnej činnosti takzvané „na čierno“ bez žiadneho oficiálneho dokumentu, alebo k zle zadefinovanému výkonu práce týchto ľudí. Výsledkom toho je potom slabá informovanosť štátu a nedostačujúci prehľad o nezriadenej kultúre.

Nepriehľadnosť odvetvia sa prejavila aj neskôr počas pandémie, keď štát vytvoril systém na finančnú podporu tých pracovníkov zasiahnutých pandemiou, ktorí sa nezahŕňajú do štátom zriadenej kultúry. Vláda stanovila, ktoré odvetvia v kultúre sú vyhovujúce pre zaslanie COVID dotácií a roztriedila ich podľa SK NACE kódov, ktoré sa vyplňajú v daňovom priznaní pre potreby štatistického úradu. Tieto kódy bolo potrebné pri podávaní žiadosti o dotácie vyplniť.

Často sa však stávalo, že žiadatelia o dotácie nemali zhodné SK NACE kódy s ich hlavnými hospodárskymi činnosťami. Hudobné kluby sa často zaraďovali do činností reštaurácií a pohostinstiev, keďže poskytujú aj gastro služby, aj keď majorita ich činností bola spojená s organizovaním kultúrnych podujatí a eventov. Pracovníci kultúry dovedy nemali potrebu riešiť ich presné zaradenie do štatistickej klasifikácie ekonomických činností, pretože ich to nijako neovplyvňovalo. Keď však nastala situácia poskytovania dotácií kultúrnemu a kreatívnemu priemyslu, množstvo pracovníkov kultúry sa rozhodlo požiadať o zmenu ich SK NACE kódu na účely splnenia podmienky zaradenia ich ekonomickej činnosti do kultúry pre získanie COVID dotácií.

Spoločnosť CHILL FESTIVAL, s.r.o., čelilo rovnakému problému, keďže sa podľa štatistiky SK NACE kódov nezaraďovali do kultúrneho a kreatívneho priemyslu. Štatistický úrad evidoval Chill pod kódom 93290 – *Ostatné zábavné činnosti a voľnočasové aktivity*, pod ktorý spadajú ekonomické činnosti spojené so zábavou a rekreáciou, okrem činností lunaparkov a zábavných parkov. Podľa SK NACE do tejto skupiny patrí:

- prevádzka mincových hracích automatov
- činnosti rekreačných parkov (bez ubytovania)
- trhy a prehliadky rekreačného charakteru
- prevádzka lyžiarskych dráh
- služby poskytované na plážach, vrátane prenájmu zariadení ako kabín, skriniek alebo ležadiel a podobne
- prevádzkovanie zariadení súvisiacich s dopravou počas rekreácií, napr. prístavov súkromných lodí
- prenájom potrieb slúžiacich na rekreáciu a oddych, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť rekreačných zariadení
- prevádzkovanie tanečných parketov
- činnosti producentov alebo manažérov živých podujatí okrem umeleckých alebo športových podujatí, zrealizovaných v alebo mimo zariadenia

Spoločnosť musela požiadať o zmenu tohto SK NACE kódu, aj keď ho ešte stále uvádza v dostupných účtovných závierkach. Na zmenu SK NACE kódu bolo potrebné zvoliť si vhodný nový SK NACE a predložiť návrh nového kódu v žiadosti o zmenu SK NACE kódu štatistickému úradu. Štatistický úrad potom reagoval na zmenu tohto kódu buď jeho zamietnutím alebo schválením. Spoločnosti CHILL FESTIVAL, s.r.o., bola prvá žiadosť zamietnutá z dôvodu nevhodne vybraného SK NACE kódu, no druhá, opravná žiadosť bola schválená, keďže nanovo zmenený kód poskytuje konkrétnejšiu predstavu o jej ekonomických činnostiach. Spoločnosť si tak zmenila SK NACE kód na 90020 – *Podporné činnosti súvisiace so scénickým umením*, pod ktorým sa uvádzajú:

- podporné činnosti súvisiace s tvorbou živých divadelných predstavení, koncertov a opier,
- činnosti súvisiace s tanečnými predstaveniami a inými typmi scénickej tvorby a to najmä činnosti režisérov, producentov, scenáristov, kulisárov, osvetľovačov a podobne,

- činnosti producentov a manažérov živých umeleckých podujatí, zrealizovaných v alebo mimo umeleckých zariadení.

Hromadná oprava SK NACE kódov podľa hlavných ekonomických činností účtovných jednotiek podnikajúcich v kultúrnom a kreatívnom priemysle mala za následok lepšie zmapovanie nezriadenej komerčnej kultúry a štatistický úrad vďaka tomu dôveryhodnejšie sprehľadnil kategorizáciu týchto činností v kultúrnej obci na Slovensku.

3.2.2 *Štátna pomoc de minimis*

Jednou zo schém štátnej pomoci je aj takzvaná pomoc „de minimis“ na podporu zamestnanosti. Zverejnená bola v auguste roku 2014 v Obchodnom vestníku č. 161/2014 a bolo k nej zverejnených jedenásť dodatkov. Cieľom tejto pomoci je podporiť zamestnanosť mladých ľudí, uchádzačov o zamestnanie a dlhodobo nezamestnaných osôb, ktorí sú vzdialení od trhu práce. Ďalšími cieľmi schémy pomoci de minimis je zabezpečiť rovnosť medzi mužmi a ženami v oblastiach prístupu ku zamestnaniu, kariérnemu rastu, zosúladenia pracovného a súkromného života a presadzovania rovnakej odmeny za rovnakú vykonanú prácu. V neposlednom rade má schéma vytýčený cieľ aj na modernizáciu inštitúcií trhu práce, a to najmä na verejné a súkromné služby zamestnanosti a na skvalitňovanie prispôsobenia sa potrebám trhu práce, vrátane implementovania programov mobility a lepšej spolupráce medzi inštitúciami a zainteresovanými stranami.

Príspevky touto formou sú charakterizované ako pomoci poskytované prostredníctvom finančných príspevkov zo zdrojov štátneho rozpočtu Slovenskej Republiky alebo zdrojov Európskej únie spolufinancovaných zo zdrojov štátneho rozpočtu Slovenskej Republiky. Poskytovateľom tejto pomoci je Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej Republiky a Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny. Prijímatelia pomoci sú subjekty, ktoré sú zapojené do hospodárskej činnosti v rámci svojej ekonomickej činnosti, respektíve ich je možné považovať za podniky. Ďalšími prijímateľmi pomoci sú fyzické alebo právnické osoby s oprávnením na podnikanie registrované na území Slovenskej republiky, Prijímateľmi pomoci zo schémy de minimis sú takisto uchádzači o zamestnanie, znevýhodnení uchádzači o zamestnanie či uchádzači o zamestnanie so zdravotným postihnutím, pri ktorých je vysoko pravdepodobné, že začnú a budú nepretržite vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť na vytvorenom pracovnom mieste v zmysle príslušného zákonného znenia.

Schéma pomoci de minimis stanovuje maximálnu celkovú výšku pomoci, ktorá môže byť poskytnutá jednému subjektu. V priebehu obdobia troch fiškálnych po sebe idúcich rokov nesmie súhrn poskytnutých pomoci presiahnuť čiastku 200 000 eur.

Tabuľka 2: Príklad maximálnej výšky celkovej sumy poskytnutých dotácií podľa schémy pomoci de minimis

fiškálny rok	poskytnutá pomoc (€)
2020	50 000
2021	80 000
2022	70 000
spolu	200 000

Zdroj: Vlastné spracovanie

Ak spoločnosť prijala dotáciu zo zdrojov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky alebo dotáciu z Európskej únie spolufinancovanú zo zdrojov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky v roku 2020 v sume 50 000 eur a v nasledujúcom bezprostredne za sebou nasledujúcom roku 2021 prijala ďalšiu pomoc v hodnote 80 000 eur, v tretom bezprostredne za sebou nasledujúcom roku môže prijať už iba takú čiastku, aby súhrn prijatých pomoci za tieto tri za sebou nasledujúce roky neprevyšoval sumu 200 000 eur, a teda v treťom roku bude môcť čerpať dotáciu v maximálnej výške 70 000 eur. Ak by spoločnosť čerpala dotáciu v roku 2019, brali by sa do úvahy roky 2019, 2020 a 2021. Keďže v roku 2020 a 2021 sme si výšku prijatých dotácií stanovili v sume 50 000 eur a 80 000 eur, čo dáva dokopy sumu 130 000 eur, v roku 2019 mohla spoločnosť čerpať dotáciu v maximálnej výške 70 000 eur aby celková suma za tieto tri roky nepresahovala celkovú sumu 200 000 eur podľa schémy pomoci de minimis.

V dôsledku pandémie však nastalo obdobie, v ktorom maximálna stanovená suma prijatých dotácií v celkovej hodnote 200 000 eur nepredstavovala adekvátnu pomoc pre podniky, ktoré vykazovali omnoho väčšie straty. Samotná spoločnosť CHILL FESTIVAL, s.r.o., vykázala za rok 2020 pokles tržieb v sume 4,3 milióna eur oproti predchádzajúcemu roku 2019. Maximálna stanovená suma teda ani v jej prípade nepredstavovala významnú pomoc, bola skôr väčšmi limitujúca, keďže spoločnosť si nemohla žiadať o ďalšie významnejšie pomoci, ktoré by jej dokázali zabezpečiť prekonanie pandémie a pokračovanie v jej ekonomickej činnosti.

Slovenská republika spolu s Európskou úniou reagovali na túto situáciu na trhu zavedením novej schémy pomoci de minimis. Slovensko sa obrátilo na Európsku úniu s požiadavkou o navýšenie tejto maximálnej sumy poskytnutých dotácií z dôvodu vypuknutia pandémie. Európska únia na to reagovala pozitívne a maximálnu sumu navýšila. V apríli 2020 tak Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky vydalo Schému štátnej pomoci pre dočasnú pomoc na podporu udržania zamestnanosti a podporu samostatne zárobkovo činných osôb v období situácie spôsobenej nákazou COVID-19. Pomoc podľa tejto schémy bola poskytovaná ako paušálny finančný príspevok na náhradu pri strate príjmu. Poskytovala sa ako príspevok na mzdové náklady zamestnávateľa v plnej výške týchto nákladov maximálne do výšky 1 100 eur na mesačnú mzdu na jedného zamestnanca. Cieľom tejto pomoci bolo zabránenie prepúšťaniu zamestnancov, preto sa poskytovala najmä zamestnávateľom, ktorí boli nútení zatvárať svoje prevádzky alebo výrazne obmedziť svoju ekonomickú činnosť v dôsledku pandémie. Schéma stanovila dočasnú výnimku pre celkovú maximálnu možnú sumu prijatých dotácií na 2,3 milióna eur na jeden podnik. Spoločnosť CHILL FESTIVAL, s.r.o., mohla vďaka tejto schéme pomoci žiadať aj o vyššie sumy na podporu ich podnikania počas pandémie.

3.3 Poskytnuté dotácie spoločnosti CHILL FESTIVAL, s.r.o.

CHILL FESTIVAL, s.r.o., si nikdy v minulosti nežiadala o podporu zo strany štátu alebo Európskej únie. V každom roku dokázala generovať také príjmy, aby tým zabezpečila svoju solventnosť a likviditu voči druhým stranám ale aj voči svojim zamestnancom. V roku 2020 však v dôsledku vypuknutia pandémie spôsobenej nákazou vírusu COVID-19 a následným zavedením protipandemických opatrení stratila schopnosť splácať svoje záväzky a bola dotlačená obrátiť sa na vyššiu úroveň. Spoločnosť tak začala žiadať o pomoci z viacerých štátnych orgánov. Všetky poskytnuté dotácie využila spoločnosť nielen na financovanie svojich interných procesov, ale aj na podporu všetkých subjektov, ktoré sa aktívne zúčastňujú na spoluorganizovaní jej kultúrnych podujatí. Chill chcel prerozdeliť získané dotácie medzi svojich partnerov, ktorí nemajú dosah na štátnu podporu z dôvodu, že ich štát neviduje ako súčasť kultúrneho a kreatívneho priemyslu, alebo majú tento dosah sťažený.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené najvýznamnejšie dotácie poskytnuté spoločnosti CHILL FESTIVAL, s.r.o.

Tabuľka 3: Zoznam významných dotácií poskytnutých spoločnosti CHILL FESTIVAL, s.r.o.

Poskytovateľ	Výška dotácie (€)	Účel dotácie
Fond na podporu umenia	70 000	Podpora umeleckých aktivít, kultúry a kreatívneho priemyslu
Ministerstvo hospodárstva	367 000	Zabezpečenie pokračovania vo vykonávaní ekonomických činností
Úrad práce sociálnych vecí a rodiny	1 100/mesiac/zamestnanec	Ochrana a udržanie pracovných miest, zníženie nákladov na zamestnancov, podpora ekonomických činností
Ministerstvo kultúry	125 000	Posilnenie finančnej likvidity a krytie bežných výdavkov v súvislosti s pokračovaním v ekonomickej činnosti v odvetví kultúry a kreatívneho priemyslu

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa CHILL FESTIVAL, s.r.o.

Jedným z poskytovateľov finančnej pomoci pre Chill bolo Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, ktoré jej poskytlo 367 000 eur, aby zabezpečilo jej pokračovanie vo vykonávaní ekonomickej činnosti. Účel tohto grantu bol veľmi všeobecný a Ministerstvo hospodárstva tak podporilo viacero podnikov veľmi promptne. Výška tohto grantu bola vyššia ako povolených 200 000 eur vďaka výnimke podľa schémy pomoci de minimis počas pandémie. Ďalšiu finančnú pomoc získala spoločnosť CHILL FESTIVAL, s.r.o., prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Primárnym účelom tejto dotácie bolo zabezpečiť riadne vyplácanie miezd zamestnancom spoločnosti, ktorá nebola počas pandémie solventná a zamestnanci boli vo zvýšenom riziku straty príjmov či dokonca zamestnania. Hlavný organizátor festivalu a jediný spoločník v spoločnosti CHILL FESTIVAL, s.r.o., však počas pandémie vyjadril nesúhlas s prepúšťaním zamestnancov v jeho spoločnosti, a preto hľadal aj so svojím tímom všetky dostupné cesty, ako udržať svojich zamestnancov v spoločnosti bez výraznej straty príjmov. Vďaka rôznym podporám zo strany štátu, o ktoré Chill žiadal, sa nakoniec podarilo udržať všetkých zamestnancov a aj celú štruktúru v podniku nezmenenú.

Chill čerpal aj dotáciu z Fondu na podporu umenia vo výške 80 000 eur, z ktorých financovala organizáciu podujatia „Chill on the Ground“ v roku 2021. Ďalšie roky tiež požiadala o finančnú pomoc v hodnote 200 000 eur na roky 2022, 2023 a 2024. Fond na podporu umenia schválil v Rozhodnutí riaditeľa FPU o pridelení finančných prostriedkov požiadavku o financovanie spoločnosti CHILL FESTIVAL, s.r.o., počas nasledujúcich troch rokov. Schválené bolo, že Fond na podporu umenia vyčlení prostriedky na pomoc pri financovaní festivalu Chill v roku 2022 vo výške 70 000 eur, v roku 2023 vo výške 50 000 eur a v roku 2024 tiež vo výške 50 000 eur.

Keďže spoločnosť CHILL FESTIVAL, s.r.o., je definovaná ako jednoosobová spoločnosť s ručením obmedzeným, ako sme už definovali, vzniklo jej právo čerpať dotácie aj z Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, ktoré poskytovalo finančnú podporu počas pandémie aj týmto špecifickým obchodným spoločnostiam. Spoločnosti bolo schválené vyčlenenie finančných prostriedkov v maximálnej možnej výške tejto pomoci a to v sume 125 000 eur. Táto finančná pomoc mala názov COVID dotácia pre špecifické obchodné spoločnosti – jednoosobové s.r.o. podnikajúce v odvetví kultúry a kreatívneho priemyslu a bola účelovo viazaná na bežné výdavky spoločnosti za oprávnené obdobie od 1. januára 2021 až do 31. marca nasledujúceho roku 2022.

Z dôvodu prijatia spomínanej COVID dotácie pre jednoosobové s.r.o. v sume vyššej ako 20 000 eur, vznikla spoločnosti povinnosť vykonania auditu. V účtovníctve spoločnosti sa premietli výdavky na audit do nákladov. Oddelenie účtovníctva spolupracovalo s nezávislým audítorm a poskytovalo mu všetky potrebné dokumenty, čoho výsledkom bolo vydanie správy o zistených skutočnostiach týkajúcej sa poskytnutých finančných prostriedkov pre podniky v odvetví kultúry a kreatívneho priemyslu. Správa audítora bola určená výhradne pre účely poskytnutia podpory z Ministerstva kultúry Slovenskej republiky a posudzovala najmä využitie finančných prostriedkov a zúčtovania dotácie. Zverejnenie tejto správy sa neuskutočnilo z dôvodu jej adresovania výlučne pre spoločnosť a Ministerstvo kultúry, a teda nebola určená žiadnym iným stranám. Audítora pri takomto druhu auditu nevyjadruje žiaden názor v správe audítora. Zisťuje pri ňom, či boli všetky výdavky, ktoré boli financované z prostriedkov dotácie oprávnené podľa metodických usmernení, zaplatené v termíne z bankového účtu alebo pokladnice spoločnosti počas oprávneného obdobia a riadne zaúčtované v súlade so Zákonom o účtovníctve. Spoločnosť CHILL FESTIVAL, s.r.o., musela obdržanú správu audítora nahrať do príloh k zúčtovaniu

všetkých potrebných dokumentov na portáli www.slovensko.sk najneskôr do 30. júna roku 2022.

Spoločnosť CHILL FESTIVAL, s.r.o., získavala počas pandémie niekoľko ďalších menších podpôr či už od štátnych orgánov, orgánov vyšších územných celkov alebo od súkromníkov na financovanie podujatí, ktoré organizuje. Tie však nemali na finančné ukazovatele podniku taký významný vplyv ako vyššie spomenuté dotácie, a preto sa im nebudeme venovať.

3.4 Proces vybavovania žiadosti COVID dotácie pre jednoosobové s.r.o. podnikajúce v odvetví kultúrneho a kreatívneho priemyslu

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky sa počas pandémie snažilo vytvoriť čo najjednoduchší systém pre podávanie žiadostí o dotácie. Vytvorilo tak elektronický systém pre dotácie s názvom ISDS. Na oficiálnej stránke ministerstva culture.gov.sk boli zverejňované podklady a jednoduché textové, ale aj video návody na vyplňanie potrebných informácií do tohto systému. Súčasťou všetkých dotácií boli všeobecné podmienky a povinnosti, ktoré museli žiadatelia akceptovať aby vyhovelí akceptácií vyplatenia dotácie. Ministerstvo komunikovalo so žiadateľmi výhradne elektronicky prostredníctvom elektronickej poštovej schránky profesionali@culture.gov.sk, no v špecifických prípadoch, bolo možné z iniciatívy ministerstva komunikovať aj telefonicky. Na emailovú adresu sa mohli žiadatelia obrátiť ak mali nejasnosti alebo prípadné otázky na vyplňanie formulárov žiadosti alebo formulárov dotačnej kalkulačky.

3.4.1 Postup vyplňania formuláru

COVID dotácie pre špecifické obchodné spoločnosti – jednoosobové s.r.o. podnikajúce v odvetví kultúry a kreatívneho priemyslu boli zahrnuté v elektronickom systéme ISDS v programe 6 – *Odstraňovanie následkov mimoriadnych udalostí na oblasť kultúry* do podprogramu 6.2.1 – *Znižovanie negatívnych vplyvov krízovej situácie na oblasť kultúry – jednoosobovky*. Žiadosti si pre tieto konkrétne dotácie mohli podať iba fyzické osoby – jednotlivci alebo živnostníci. Pred podaním žiadosti o tento dotačný program bolo potrebné zaregistrovanie v registri fyzických osôb vedenom Fondom na podporu umenia. Do tohto registra sa začleňujú fyzické osoby, ktoré vykonávajú tvorivú, vzdelávaciu, výskumnú, remeselnú, technickú alebo podpornú profesiu v oblasti umenia, kultúry

a kreatívneho priemyslu ako samostatnú zárobkovú činnosť alebo sú profesionálnymi umelcami. Registrácia v registri fyzických osôb bola nutná z dôvodu zadávania identifikačného čísla z evidencie Fondu na podporu umenia do formulára žiadosti o dotáciu.

Nasledujúcim krokom bolo zaregistrovanie a vytvorenie profilu žiadateľa na portáli ISDS, pričom jednému žiadateľovi bolo možné vytvorenie iba jedného konta z dôvodu zákazu poberania viacerých dotácií rovnakého programu súčasne. Registrácia zahŕňala vyplnenie základných údajov ako sú meno, priezvisko, telefón, e-mail a vytvorenie vlastného hesla. Po úspešnej registrácii prišiel žiadateľovi na e-mailovú schránku potvrdzujúci mail, po ktorom bol jeho účet v portáli ISDS aktivovaný. Po prihlásení do účtu ponúkal portál ISDS v paneli možností tri záložky a to „Schránku správ“ pre komunikáciu medzi žiadateľom a ministerstvom, „Žiadosti“ pre sumarizáciu a prehľad o všetkých podaných žiadostiach užívateľa a „Profil žiadateľa“, ktorý obsahoval všetky údaje o žiadateľovi. Do tohto profilu bolo potrebné vyplniť kolónky pre právnu formu podnikania, názov, rodné číslo, spomínané číslo v registri Fondu na podporu umenia, kompletnú adresu žiadateľa, identifikačné číslo organizácie, daňové identifikačné číslo, preferovanú formu komunikácie, číslo registrácie, bankové spojenie, štatutárny orgán, funkciu štatutárneho zástupcu, kontaktnú osobu, e-mail, telefónne číslo, a prípadne fax alebo webovú stránku.

V časti „Žiadosti“ bolo možné zažiadať o dotáciu prostredníctvom vytvorenia novej žiadosti. Po kliknutí na „Vytvorenie novej žiadosti“ ponúkol portál ISDS výber niekoľkých programov a podprogramov pre dotácie, z ktorých si žiadateľ vybral vyhovujúce. Pre COVID dotácie pre jednoosobovky bolo nutné zakliknúť názov projektu *Znižovanie negatívnych vplyvov krízovej situácie na oblasť kultúry*. Ďalším krokom bolo vypĺňanie samotnej žiadosti. Po začatí sa užívateľovi rozbalil formulár, ktorý obsahoval niekoľko údajov, ktoré bolo nutné vyplniť. Portál ISDS poskytoval možnosť priebežného ukladania údajov vo formulári a opätovné vrátenie sa k nemu. Následná časť formulára „Požadovaná dotácia“ sa postupom času zmenila z dôvodu reakcie Ministerstva kultúry na efektívnejší spôsob vypočítania čiastky požadovanej dotácie. Sprvu si žiadateľ mohol vybrať obdobie v mesiacoch, za ktoré požaduje príspevok ak v danom mesiaci nepresiahol jeho čistý príjem zo závislej činnosti alebo z dôchodkového sporenia sumu 540 eur. Neskôr už formulár odkazoval na dotačnú kalkulačku, ktorá bola uvedená na webovom sídle Ministerstva kultúry. Na vypočítanie dotácie v nej bolo potrebné uviesť výnosy v roku 2019 a 2020. Kalkulačka podľa medziročného poklesu výnosov určila, o akú výšku dotácie si je žiadateľ

oprávnený žiadateľ. Sumu potom žiadateľ zapísal a na záver formulára vyplnil čestné vyhlásenie, v ktorom písomne preukázal, či je majiteľom viac podnikateľských subjektov, respektíve či sa tieto podniky zaraďujú pod pojem „jediný podnik“, a či poberal alebo nepoberal dotácie z minimálnej pomoci de minimis.

Po vyplnení všetkých potrebných informácií vo formulári o žiadosť dotácie systém ISDS skontroloval všetky políčka a v prípade chybovosti jedného z nich vyznačil buď nesprávne alebo chýbajúce údaje. V takom prípade bolo potrebné tieto informácie buď opraviť alebo doplniť. Ak systém uvážil, že formulár je vyplnený správne, objavila sa v rozhraní možnosť „Podať žiadosť“, po ktorej zakliknutí sa profil žiadosti automaticky zmenil na „Podané“. Záverečný krok spočíval v zaslaní žiadosti buď v listinnej vytlačenej podobe na adresu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky prostredníctvom pošty alebo podateľne, alebo v elektronickej podobe cez portál www.slovensko.sk. Fyzická podoba žiadosti musela byť podpísaná vlastnoručným podpisom a elektronicke zaslaná žiadosť vyžadovala podpis zaručeným elektronickým podpisom.

Ministerstvo kultúry uviedlo, že nebude posudzovať také žiadosti, ktoré:

- neboli podané oprávneným žiadateľom,
- boli podané po termíne na predloženie žiadosti,
- neboli zaregistrované elektronicke cez informačný systém na registráciu žiadostí alebo neboli korektne podané v systéme ISDS,
- boli doručené Ministerstvu kultúry ako koncept žiadosti, ktorý sa generoval pri náhľade žiadostí,
- neboli opravené a obsahovali zistené nedostatky,
- neboli podpísané kvalifikovaným elektronickým podpisom v prípade doručenia žiadosti v elektronickej podobe,
- žiadatelia nie sú ku dňu podania žiadosti zapísaní v evidencii profesionálnych umelcov Fondu na podporu umenia

V prípade, že Ministerstvo kultúry uznalo žiadateľovi pridelenie dotácie, zaslalo mu na e-mailovú adresu, ktorú uviedol v systéme ISDS, notifikačný e-mail o akceptácii tejto žiadosti. V notifikačnom e-mali ministerstvo vyzývalo žiadateľa na opätovné prihlásenie do systému ISDS, v ktorom si bolo potrebné stiahnuť akceptačný formulár. Tento formulár slúžil na potvrdenie žiadateľa o súhlase so zmluvou o návrhu poskytnutia dotácie. Ak

žiadateľ nemal žiadne pripomienky a súhlasil so všetkými podmienkami v zmluve, bolo nutné podpísať akceptačný formulár a zaslať ho buď v listinnej podobe poštou či podateľňou, alebo cez portál www.slovensko.sk.

3.4.2 Pohľad spoločnosti CHILL FESTIVAL, s.r.o., na dotačný systém ISDS

Spoločnosť CHILL FESTIVAL, s.r.o., podstúpila všetky vyššie uvedené kroky na podanie žiadosti a na jej následné vyplatenie. Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky jej uznalo túto žiadosť v plnej výške a poskytlo spoločnosti finančnú podporu v hodnote 125 000 eur. Táto suma bola zároveň najvyššia možná suma, akú ministerstvo poskytovalo v súvislosti s vyplácaním COVID dotácií pre jednoosobové s.r.o. podnikajúce v odvetví kultúrneho a kreatívneho priemyslu. Výška dotácie bola určovaná na základe finančných ekonomických ukazovateľov podniku.

Podľa rozhovorov so zamestnancami v spoločnosti CHILL FESTIVAL, s.r.o., ktorí nám poskytli náhľad spoločnosti na situáciu s vyplácaním COVID dotácií, bolo jednanie s úradníkmi Ministerstva kultúry Slovenskej republiky veľmi profesionálne a efektívne. Bolo vidno ich organizovanosť a profesionalitu v obore. Síce sa na stránku ministerstva nebolo možné dovolať, no na e-maily odpisovali veľmi promptne a keď vznikol komplexnejší problém, prípadne nejasnosť v systéme ISDS, zamestnanci ministerstva sa telefonicky spájali so spoločnosťou a vedeli poskytnúť riešenie rýchlo a jednoducho. Po zúčtovaní dotácie poslala spoločnosť CHILL FESTIVAL, s.r.o., Ministerstvu Kultúry celkové vyúčtovanie tejto dotácie spolu so správou audítora na účely jej transparentného využitia. Ministerstvo kultúry tak odkontrolovalo, či bola dotácia prijatá na bankový účet žiadateľa, či sa dotácia minula na účely, na ktoré bola vyplatená, či bola využitá za oprávnené obdobie a či boli dodržané všetky podmienky v zmluve o poskytnutí dotácie.

Chill musel minúť dotáciu z Ministerstva kultúry do konca marca roku 2022 na účely stanovené v zmluve, inak by musela jej nevyužitú, prípadne neoprávnene využitú časť vrátiť späť. Účely boli veľmi všeobecné a teda počas vykonávania auditu nevznikol nijaký problém. Chill však túto dotáciu nemohol využiť napríklad na vyplatenie zamestnancov, keďže jej bola na tieto konkrétne účely poskytnutá dotácia z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Efekt dotácií bol v spoločnosti CHILL FESTIVAL, s.r.o., podľa vyjadrenia jej zamestnancov výrazne priaznivý. Zásadne pomohla dotácia počas prežívania COVID mesiacov, keďže vďaka nej si mohol Chill udržať aj naďalej vzťahy s jej dodávateľmi tým,

že im vytvorila zákazky a mohla im za vykonané služby aj zaplatiť. Chill zo získanej dotácie podporil okruh jeho dodávateľov v celkovom „ekosystéme kultúry“, ktorými boli napríklad zvukári, osvetľovači, technici ale najmä aj hudobné kluby, v ktorých vznikajú nové kapely, ktoré následne pomáhajú dotvárať všetky hudobné podujatia spoločnosti.

Hlavným cieľom spoločnosti CHILL FESTIVAL, s.r.o., je zarobiť počas letného festivalu dostatok financií na financovanie jej ostatných celoročných výdavkov. Jeden zrušený ročník letného festivalu Chill môže teda predstavovať fatálne následky na celú spoločnosť a zároveň aj celé jej okolie. Pandémia tak predstavovala obrovské riziko, keďže boli kvôli nej významne ovplyvnené dva ročníky letného festivalu Chill a teda boli ohrozené príjmy spoločnosti ako aj jej nepretržité pokračovanie v činnosti.

3.5 Charakteristika vybranej účtovnej jednotky Golfies, s.r.o.

Našou ďalšou jednoosobovou spoločnosťou s ručením obmedzeným je spoločnosť Golfies, s.r.o., ktorá vznikla ešte v roku 1995. V tom čase sa ešte volala Caddy, s.r.o., avšak svoj obchodný podiel vtedajší jediný spoločník previedol na inú osobu a tak sa v roku 2003 stala jediným spoločníkom a zároveň aj konateľom táto osoba. Obchodné meno sa taktiež zmenilo na Golfies, s.r.o. Predmetom činnosti spoločnosti Golfies, s.r.o., je najmä organizovanie a zabezpečovanie golfových turnajov. Ďalšími jej činnosťami spojenými s touto hlavnou činnosťou sú nákup, predaj a požičiavanie golfových potrieb, kúpa tovaru za účelom jeho predaja konečnému spotrebiteľovi alebo iným prevádzkovateľom živnosti, sprostredkovateľská činnosť, prenájom motorových vozidiel a priemyselného tovaru, sprostredkovanie kúpy a predaja nehnuteľností, pisárske práce, reklamná a propagačná činnosť, obchodné poradenstvo, organizovanie kultúrnych, kultúrno-spoločenských a hudobných podujatí, školení, seminárov a vzdelávacích podujatí, športových podujatí, vedenie účtovníctva, činnosť ekonomických a organizačných poradcov a činnosť účtovných poradcov.

Spoločnosť Golfies, s.r.o., sa venuje najmä organizovaniu golfových turnajov a svojim klientom ponúka množstvo služieb zo svojho katalógu. Ponuka jej služieb obsahuje nasledovné produkty:

- Marketing
- Sprievodný program

- Produkčné zabezpečenie
- Golfové zájazdy
- Doplnkové služby

Marketingové služby sú spojené s propagáciou turnajov pred ich uskutočnením, s návrhom, prípravou a grafickým spracovaním bannerov na podujatia a umiestnením týchto bannerov v rezortoch. Spoločnosť zabezpečuje ideovo aj produkčne zaujímavý program pre účastníkov golfových turnajov, v ktorom sú zahrnuté napríklad zaujímavé miesta, cateringové služby, umelci, kapely, hostesky alebo moderátor. Na produkciu turnajov ponúka Golfies vyriešenie rôznych detailov ako sú spracovanie loga turnaja, distribúcia pozvánok a registrovanie účastníkov, spracovanie výsledkov, zabezpečenie rozhodcu, štartéra a maršala, zostavenie programu a výpisu turnaja pre Slovenskú golfovú asociáciu. Golfies, s.r.o., ponúka aj rôzne golfové zájazdy či už domáce alebo zahraničné, pre skupiny, alebo aj pre jednotlivcov. Klientom zabezpečuje pomoc pri výbere zájazdu, ubytovanie, letenky, transport na letisko a z letiska a taktiež sprievodcu na turnaji. V neposlednom rade ponúka Golfies taktiež doplnkové služby pre golfové turnaje ako napríklad služby fotografa, vyhotovenie videozáznamu, ozvučenie a zabezpečenie víťazných pohárov, medailí alebo iných odmien podľa predpokladov klienta. Zo spomenutých činností a služieb vyplýva, že spoločnosti Golfies, s.r.o., vznikajú výnosy najmä na výnosových účtoch *601 – Tržby za vlastné výrobky*, *602 – Tržby z predaja služieb*, *606 – Tržby zo zákazky* a účte *648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti*. Na druhej strane spoločnosti vznikajú náklady najmä na nákladových účtoch *501 – Spotreba materiálu*, *502 – Spotreba energie*, *503 – Spotreba ostatných neskladovateľných dodávok*, ale takisto aj na účtoch účtovej skupiny *51 – Služby* a *52 – Osobné náklady*.

Počas pandemických rokov ovplyvnili opatrenia štátu proti šíreniu koronavírusu veľmi razantne. Počas začiatku pandémie na Slovensku boli v marci roku 2020 všetky športové podujatia zakázané, a to aj bez účasti divákov. Spoločnosť Golfies, s.r.o., tak nemohla vykonávať svoju činnosť a jej ďalšie fungovanie bolo výrazne ohrozené. Po prvej vlne pandémie sa opatrenia začali uvoľňovať, avšak počas druhej vlny zverejnil Ústredný krízový štáb v októbri roku 2020 prísne podmienky, ktoré prudko obmedzili konanie akýchkoľvek športových podujatí a množstvo z nich sa preto nekonalo. Športové podujatia boli označené za vysoko rizikové a krízový štát odporúčal vyhnúť sa organizovaniu hromadných podujatí. Povolný počet účastníkov bol preto skresaný na maximálne tisíc ľudí

pre interiérové športové podujatia a päťsto ľudí pre vonkajšie športové podujatia. Zároveň sa vyžadovalo od každého účastníka, aby pred vstupom na podujatie predložil negatívny výsledok o prítomnosti vírusu COVID-19 z RT-PCR testu nie staršieho ako 12 hodín. Organizátori podujatí museli nahlasovať športové podujatia na príslušný regionálny úrad verejného zdravotníctva 48 hodín pred začiatkom uskutočnenia týchto podujatí. Tieto podmienky však boli často kritizované, pretože sa považovali za nereálne a neuskutočniteľné.

V dôsledku pandémie klesli tržby spoločnosti Golfies, s.r.o v roku 2020 o 70% oproti predchádzajúcemu roku z 48 080 eur v roku 2019 na 14 900 eur v roku 2020 a výsledok hospodárenia spoločnosti súbežne klesol zo straty -375 eur v roku 2019 na ešte väčšiu stratu v sume -6 775 eur za rok 2020. Počas mierneho uvoľňovania protipandemických opatrení v nasledujúcom roku 2021 zaznamenala spoločnosť len mierny rast tržieb o približne 5 000 eur, na druhej strane výsledok hospodárenia vzrástol do plusu a firma tak vygenerovala zisk za tento rok 1 040 eur.

Graf č. 2: Tržby spoločnosti Golfies, s.r.o., počas rokov 2015 - 2021

Zdroj: Finstat.sk

Kvôli ohrozeniu pokračovania svojej hlavnej ekonomickej činnosti a strate solventnosti a likvidity sa obrátila spoločnosť Golfies, s.r.o., na pomoc zo strany štátu. Pokúšala sa získať dotáciu v elektronickom systéme na podávanie žiadostí o dotácie ISDS v programe 6 – *Odstraňovanie následkov mimoriadnych udalostí na oblasť kultúry* a podprograme 6.2.1 – *Znižovanie negatívnych vplyvov krízovej situácie na oblasť kultúry – jednoosobovky*, avšak podľa Štatistického úradu Slovenskej republiky a podľa jej SK NACE kódu, pod ktorým ju štát evidoval nespĺňala podmienky pre vyplatenie tejto dotácie. Štát ju totiž nebral ako súčasťou kultúry, kvôli jej pôvodnému SK NACE kódu s číslom 93290 -

Ostatné zábavné činnosti a voľnočasové aktivity, pod ktorým bola pôvodne evidovaná aj spoločnosť CHILL FESTIVAL, s.r.o., pred zmenou jej SK NACE kódu. Golfies, s.r.o., sa kvôli zamietnutí žiadosti o dotáciu zachovala rovnako a požiadala štatistický úrad o zmenu svojho SK NACE kódu. Nový SK NACE kód, pod ktorým bola spoločnosť evidovaná, mal číslo 73110 - *Reklamné agentúry*. Pod tento kód spadá široká škála činností spojených s reklamnými službami vrátane poradenstva, služieb v oblasti tvorby, produkcie a tvorbe reklamného materiálu a marketingu. Podľa štatistického úradu sa činnosti SK NACE kódu 73110 - *Reklamné agentúry* delia na dve hlavné podtriedy a to „Tvorba a realizácia reklamných kampaní“ a „Zabezpečovanie marketingových kampaní a iných reklamných služieb zameraných na prilákanie a udržanie klientov“.

Pod „Tvorbu a realizáciu reklamných kampaní“ spadajú podľa štatistického úradu nasledovné činnosti:

- tvorba a umiestnenie reklám v rozhlase, televízií, novinách, periodikách, na internete a v iných médiách
- tvorba a umiestnenie vonkajších reklám ako napríklad panely, billboardy, nástenky, stojany, reklamy na autách, autobusoch, úprava výstavnej miestnosti, aranžovanie výkladov
- distribúcia alebo dodanie reklamných materiálov či vzoriek
- zabezpečovanie stojanov a iných reklamných nosičov
- letecká reklama

Do druhej podtriedy s názvom „Zabezpečovanie marketingových kampaní a iných reklamných služieb zameraných na prilákanie a udržanie klientov“ zahrňuje štatistický úrad tieto nasledovné činnosti:

- propagácia produktov
- priama reklama poštou
- marketing na mieste priameho predaja
- konzultačné služby v oblasti marketingu

Štatistický úrad uznal spoločnosti Golfies, s.r.o., žiadosť o zmenu SK NACE kódu a v súvislosti s tým jej bola schválená nová žiadosť o COVID dotáciu pre jednoosobové s.r.o. podnikajúce v kultúrnom a kreatívnom priemysle po vyplnení a podaní všetkých dokumentov spomenutých v predchádzajúcej kapitole. Golfies, s.r.o., tak získala v roku

2021 dotáciu pre jednoosobové spoločnosti s ručením obmedzeným vo výške 29 862 eur, čo bola rovnaká suma, o ktorú si žiadala. Výšku tejto požadovanej dotácie si spoločnosť vypočítala podľa uznateľných výdavkov stanovených v zmluvných podmienkach COVID dotácie, ktoré určilo Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky ako poskytovateľ dotácie.

Keďže poskytnutá výška dotácie presahovala sumu 20 000 eur, spoločnosti Golfies, s.r.o., vznikla povinnosť vykonania auditu vyplývajúca zo zmluvných podmienok o poskytnutí dotácie. Audit vykonal nezávislý audítor, ktorý preskúmal, či boli položky súvisiace s poskytnutím COVID dotácie správne zaúčtované, vyplatené počas oprávneného obdobia, či boli sumy týchto výdavkov porovnateľné s cenami na trhu a či charakter týchto položiek predstavoval oprávnené výdavky. Výsledkom jeho práce bola správa nezávislého audítora o zistených skutočnostiach týkajúca sa poskytnutých finančných prostriedkov pre tento podnik. Spoločnosť poskytla Ministerstvu kultúry Slovenskej republiky správu nezávislého audítora a spolu s ďalšími potrebnými dokumentami ukončila proces podania žiadosti, schválenia, vyplatenia, použitia a následného zúčtovania poskytnutej dotácie.

3.6 Charakteristika vybranej účtovnej jednotky KASHAZULU FILMS, s.r.o.

Poslednou rozoberanou účtovnou jednotkou, ktorej sa budeme venovať, je KASHAZULU FILMS, s.r.o. Jednoosobovú spoločnosť s ručením obmedzeným založila filmová režisérka a cestovateľka Martina Kašáková, ktorá v spoločnosti zastáva funkciu jediného spoločníka a zároveň jediného konateľa.

Martina je nezávislá európska režisérka a dokumentaristka, ktorá sa sústreďuje na otázky slobody a rovnosti z rôznych pohľadov sveta. Študovala dokumentárnu réžiu na Národnej filmovej a televíznej škole v Londýne, na Polytechnickej univerzite vo Valencii, a magisterské štúdium dokončila na Vysokéj škole múzických umení v Bratislave. Jej film „The Seawolf“, ktorý mal premiéru na filmovom festivale HotDogs v Toronte, na ňom získal hlavnú cenu za najlepší hraný dokument a zúčastnil sa ďalších siedmich medzinárodných festivalov. Jej krátke filmy získali celosvetové uznanie, ako napríklad film Betónová éra, ktorý precestoval viac ako dvadsať filmových festivalov v Európe a Ázii, získal cenu za najlepší dokumentárny film na uznávanom festivale v Brne, cenu za najlepšiu réžiu na festivale dokumentárnych a televíznych filmov v Sevastopole a cenu za najlepšiu kameru na filmovom festivale Kinobomba Jekaterinburgu. Režisérka a majiteľka spoločnosti Martina

Kašáková hľadá námety na filmy v každodenných životoch obyčajných ľudí, v ich starostiach, ale aj v momentálnej situácii spoločnosti a problémoch dnešnej doby. Ukazuje témy, o ktorých sa veľmi málo hovorí a dáva divákovi možnosť nahliadnuť zblízka do konkrétnych procesov a cyklov, ktoré nie sú bežnému človeku tak ľahko prístupné.

KASHAZULU FILMS, s.r.o., je relatívne mladá účtovná jednotka, jej zápis do obchodného registra sa konal 30. novembra 2017 z čoho vyplýva, že momentálne spoločnosť funguje piaty rok. Podľa Obchodného registra Slovenskej republiky sú predmetom činnosti tejto spoločnosti najmä služby súvisiace s produkciou filmov, videozáznamov a zvukových nahrávok. Ďalšie jej ekonomické činnosti predstavujú fotografické služby, reklamné a marketingové služby, prieskum trhu a verejnej mienky, organizovanie športových, kultúrnych a iných spoločenských podujatí, vykonávanie mimoškolskej vzdelávacej činnosti, kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi, čiže maloobchod, alebo iným prevádzkovateľom živnosti, čiže veľkoobchod, sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu, služieb a výroby skladovanie a pomocné činnosti v doprave, služby požičovní, prenájom huteľných vecí a prenájom nehnuteľností spojený s poskytovaním iných než základných služieb spojených s prenájomom.

Od svojho založenia v roku 2017 sa spoločnosť podieľala na produkcii niekoľkých dokumentárnych filmov. V rámci zachovania anonymity však názvy týchto filmov nespomenieme. Martina natočila zo začiatku fungovania spoločnosti KASHAZULU FILMS, s.r.o., dokument o histórii bratislavského metra, v ktorom nazhromaždila informácie od ľudí, ktorí sa jeho stavaniu venovali a spravila tak prierez celou históriou stavania tohto metra, problémami spojenými s jeho realizáciou a následného zanevrenia tohto projektu. Natočila taktiež dokument o najväčšom slovenskom festivale CHILL, ktorý každoročne organizuje účtovná jednotka spomenutá ako prvá v našej tretej kapitole.

V roku 2018 vyprodukovala film, v ktorom Martina poukazovala na vnútornú prázdnotu dvoch protagonistiek príbehu, ktorých život sa točí iba okolo televízie. Hlavné hrdinky sa v ňom snažia hľadať šťastie a vzrušenie pomocou účinkovania v rôznych zábavných televíznych šou, no v skutočnosti ich to nenapĺňa. Ďalší film natočený v tomto roku odzrkadľuje urbanizáciu v Bratislave. Martina v ňom zobrazuje stále rozvíjajúce sa mesto, ktoré sa neustále ženie za pokrokom a riekou Dunaj, ktorá bola najskôr okupovaná prístavom, neskôr však bol zbúraný a namiesto neho boli postavené nové moderné a luxusné budovy slúžiace ako apartmány či obchody.

Do povedomia na Slovensku sa dostala Martina vďaka krátkemu filmu o bývalom predsedovi vlády Slovenskej republiky v rámci dokumentárneho cyklu „Bývalí politici“ v produkcii Rozhlasu a televízie Slovenska, s ktorým spolupracuje aj na rôznych ďalších projektoch. Počas roku 2019 vytvorila spoločnosť v spolupráci s istým slovenským denníkom film o pochybovačoch médií, v ktorom redaktori pozývajú svojich nedôverčivých sledovateľov denníka do útrobov svojich procesov práce. Počas filmu je ukázaný proces zmýšľania takéhoto pochybovača a jeho následný proces skúmania systému, ktorému nedôveroval.

V roku 2021 rozšírila spoločnosť svoju filmotéku ďalšími dokumentárnymi filmami. Jeden z nich je opisom starého námorníka, ktorý strávil celý svoj život plavením sa na mori. Film ukazuje jeho závislosť na alkohole, spomienky na mladosť, kontemplácie nad smrťou a prežitým životom nikdy s nohami pevne na zemi. Najnovší film spoločnosti KASHAZULU FILM, s.r.o., sa odohráva v afganskom dievčenskom orchestri, prostredníctvom pohľadu mladej huslistky, ktorá v ňom účinkuje. Ukazuje situáciu ohľadom žien spojenou s hudbou v Afganistane a opisuje túžby a sny tejto mladej afganskej huslistky. Orchester, v ktorom hrá, dostal pozvanie účinkovať na už vyššie spomenutom festivale CHILL.

Počas roku 2020 však Martina so svojou spoločnosťou KASHAZULU FILMS, s.r.o., neprodukovala v dôsledku celosvetovej pandémie. Keďže sa sústreďuje na natáčanie filmov v zahraničí, cestuje po celom svete. V dôsledku pandemických opatrení proti šíreniu nákazy COVID-19 boli však štáty nútené zatvárať hranice a medzištátny voľný pohyb ľudí bol prísne obmedzený. Táto skutočnosť ťažko ovplyvnila spoločnosť KASHAZULU FILMS, s.r.o., pretože jej štáb nemohol cestovať a natáčať tak jednoducho ako pred tým. Tržby spoločnosti v roku 2020 rapídne klesli a jej výsledok hospodárenia sa prvýkrát v histórii fungovania spoločnosti dostal do straty. Aj keď sa v roku 2021 dostala spoločnosť zo straty v sume -5 070 eur za rok 2020 na zisk vo výške 269 eur za rok 2021, jej tržby klesli približne o 20 percent a spoločnosť sa pomalšie zotavovala počas mierneho uvoľňovania opatrení súvisiacich s šírením nákazy vírusu COVID-19 v tomto roku. V nasledujúcom grafe môžeme vidieť priebeh vykázaného výsledku hospodárenia spoločnosti KASHAZULU FILMS, s.r.o., od jej založenia.

Graf č. 3: Výsledok hospodárenia spoločnosti KASHAZULU FILMS, s.r.o., počas rokov 2017 - 2021

Zdroj: Finstat.sk

Výsledok hospodárenia spoločnosti KASHAZULU FILMS, s.r.o., ovplyvňujú hlavne náklady z účtovej skupiny 51 – služby a to najmä účty 512 – Cestovné náklady a 518 – Ostatné služby. Ďalšie náklady, ktoré vplývajú na výsledok hospodárenia v spoločnosti sú v menšom zastúpení náklady na účtoch 501 – Spotreba materiálu, 551 – Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku a 553 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k dlhodobému majetku. Výnosy ovplyvňujúce výsledok hospodárenia spoločnosti KASHAZULU FILMS, s.r.o., predstavujú najmä výnosy na účte 648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti a výnosy účtovej skupiny 60 – Tržby za vlastné výkony a tovar a to menovite účty 601 – Tržby za vlastné výrobky, 602 – Tržby z predaja služieb, 606 – Výnosy zo zákazky.

V súvislosti s prudkým poklesom výsledku hospodárenia sa spoločnosť KASHAZULU FILMS, s.r.o., snažila zmierniť túto stratu obrátením sa na pomoc od štátu. Spoločnosť si požiadala o pomoc zo strany Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky s názvom „Dotácia pre subjekty zo segmentu kultúry a kreatívneho priemyslu“. Táto pomoc bola určená účtovným jednotkám podnikajúcim v odvetví kultúry a kreatívneho priemyslu a jej účelom bolo zmiernenie negatívnych ekonomických následkov, ktoré vplývali na spoločnosti podnikajúce v kultúre a kreatívnom priemysle v dôsledku zavedenia mimoriadnych protipandemických opatrení a poskytnutie financií na zaplatenie výdavkov, ktoré spoločnosti žiadali preplatiť z dôvodu ich zníženej solventnosti. Spoločnosti KASHAZULU FILMS, s.r.o., bola žiadosť o dotáciu schválená a firma obdržala finančnú podporu v hodnote 9 519,64 eur podľa vykázaných výdavkov, o ktoré si požiadala preplatiť.

Ďalšou dotáciou, o ktorú si KASHAZULU FILMS, s.r.o., žiadala bola COVID dotácia pre jednoosobové s.r.o. podnikajúce v odvetví kultúry a kreatívneho priemyslu z dielne Ministerstva kultúry Slovenskej republiky. Spoločnosť je podľa Štatistického úradu Slovenskej republiky zatriedená do odvetvia kultúry a kreatívneho priemyslu podľa jej SK NACE kódu 59120 – *Podporné činnosti súvisiace s výrobou filmov, videozáznamov a televíznych programov*. Vďaka tomu jej nevznikla potreba zmeny svojho SK NACE kódu aby vyhovoval požiadavkám schválenia žiadosti o COVID dotácie pre kultúrnu obec. SK NACE kód 59120 – *Podporné činnosti súvisiace s výrobou filmov, videozáznamov a televíznych programov* v sebe zahŕňa nasledujúce výrobné činnosti:

- strihanie
- prenos záznamu medzi rôznymi nosičmi,
- titulkovanie, záverečné titulky, skryté titulkovanie
- aplikácia počítačovej grafiky, animácie a špeciálne efekty
- spracovanie a vyvolanie filmu
- činnosti filmových laboratórií a špeciálnych laboratórií pre animované filmy
- činnosti filmových archívov a podobné činnosti

Po vyplnení formulára žiadosti o dotáciu a jej následnom zaslaní na potrebné orgány bola táto žiadosť spoločnosti KASHAZULU FILMS, s.r.o., akceptovaná a výška uznanej COVID dotácie pre jednoosobové s.r.o. podnikajúce v odvetví kultúry a kreatívneho priemyslu predstavovala 23 267 eur. Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky následne zaslalo sumu na bankový účet spoločnosti, ktorý uviedla vo formulári žiadosti o dotáciu. Keďže aj dotácia poskytnutá spoločnosti KASHAZULU FILMS, s.r.o., presiahla zmluvne stanovenú sumu 20 000 eur, vznikla jej taktiež povinnosť vykonania auditu. Audítora skúmal položky, ktoré spoločnosť uviedla vo formulári a ktoré žiadala preplatiť. Výsledkom jeho práce bolo vyhotovenie a zaslanie správy nezávislého audítora o zistených skutočnostiach týkajúcej sa poskytnutých finančných prostriedkov pre podniky v odvetví kultúry a kreatívneho priemyslu. Po vykonaní auditu spoločnosť obdržala túto správu nezávislého audítora a následne ju poskytla Ministerstvu kultúry Slovenskej republiky na účely zúčtovania poskytnutej COVID dotácie pre jednoosobové s.r.o. podnikajúce v odvetví kultúry a kreatívneho priemyslu. Týmto krokom spoločnosť ukončila celkový proces vybavovania dotácie.

3.7 Pohľad Ministerstva kultúry Slovenskej republiky na poskytovanie COVID dotácií

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky sa pri poskytovaní všetkých formách dotácie musí riadiť zákonom č. 299/2020 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky. Podľa § 5 tohto zákona má ministerstvo, ktoré udeľuje dotácie, povinnosť zverejniť vo výzve na predkladanie žiadostí na svojej oficiálnej webovej stránke nasledujúce body:

- a) účel poskytnutia dotácie a názov programu,
- b) odkaz na oficiálnu webovú stránku Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, kde je zverejnený formulár elektronickej registrácie žiadosti,
- c) informáciu o tom, kto sa považuje za žiadateľa,
- d) termín predloženia žiadostí,
- e) výšku zabezpečenia z vlastných zdrojov alebo iných zdrojov potrebných na zabezpečenie financovania projektu, pričom táto sa uvádza ako percentuálny podiel z rozpočtu projektu,
- f) kritéria na posudzovanie a vyhodnocovanie žiadostí,
- g) zloženie odbornej komisie.

Žiadosti o dotácie musia obsahovať výšku žiadanej dotácie, účel, na ktorý sa dotácia žiada a údaje o žiadateľovi v rozsahu:

1. meno, priezvisko, rodné číslo a adresa trvalého pobytu, ak je žiadateľom fyzická osoba,
2. meno, priezvisko, adresa trvalého pobytu, miesto podnikania a identifikačné číslo organizácie, ak je žiadateľom fyzická osoba – podnikateľ,
3. názov, právna forma, sídlo, identifikačné číslo organizácie, údaje o štatutárnom orgáne, ak je žiadateľom právnická osoba.

Ministerstvo kultúry musí v súlade s platnými právnymi predpismi taktiež zverejňovať všetky informácie o výške poskytnutých dotácií jednotlivým podporeným žiadateľom. Ministerstvo, ktoré poskytuje nejakú formu dotácie, má taktiež povinnosť viesť evidenciu zmlúv o poskytovaní dotácie a zverejniť informácie o týchto dotáciách. V evidencii zmlúv má ministerstvo uvedené informácie o subjektoch, ktorým požiadali

o pomoc vo forme dotácie. Tieto informácie zahŕňajú najmä názov žiadateľa, ktorý si žiadal o dotáciu, účel, na ktorý mu bola poskytnutá dotácia, suma tejto dotácie a informáciu o odstúpení od zmluvy o poskytnutí dotácie ministerstvom v rámci základných podmienok poskytovania dotácií. Na svojej oficiálnej webovej stránke vedie ministerstvo zoznam schválených žiadostí o dotácie spolu so sumami žiadaných a schválených dotácií. Súčasťou informácií uvedených v tomto zozname musia byť dátum schválenia a poskytnutia dotácie, účel poskytovania dotácie a konečný príjemca dotácie, ktorému je dotácia určená a to do 30 dní od rozhodnutia ministerstva o schválení žiadosti. Ďalší zoznam, ktorý musí ministerstvo viesť je zoznam neschválených žiadostí. Tento zoznam obsahuje údaje o dátume žiadania a zamietnutia žiadostí a o dôvode neschválenia žiadostí o poskytnutie dotácie, taktiež do 30 dní od rozhodnutia ministerstva o neschválení žiadosti.

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky zverejňuje pravidelne na svojej oficiálnej webovej stránke oba tieto zoznamy. V súvislosti s vyplácaním COVID dotácie pre jednoosobové s.r.o. podnikajúce v odvetví kultúry a kreatívneho priemyslu obsahoval zoznam žiadostí o tento program dotácie až 537 subjektov žiadajúcich o podporu zo strany Ministerstva kultúry Slovenskej republiky. Z tých však 109 nespĺňalo požiadavky o akceptovanie žiadostí zo strany ministerstva. Uznaných žiadostí o dotácie a podporených subjektov bolo z programu pre jednoosobovky celkovo 428 a spoločne poskytnuté finančné prostriedky prostredníctvom tejto dotácie predstavovali celkovú hodnotu 15 673 083 eur. Priemerná výška dotácie na jeden subjekt teda bola vyše 36 000 eur, minimálna suma vyplatenej dotácie bola v hodnote 2411 eur a maximálna vyplatená suma predstavovala 125 000 eur, čo bola zároveň najvyššia možná suma, o ktorú si žiadatelia mohli žiadať v programe pre COVID dotácie pre jednoosobové s.r.o. podnikajúce v odvetví kultúry a kreatívneho priemyslu.

Kvôli potrebe užšieho kontaktu so žiadateľmi uchádzajúcimi sa o formu dotácie z programu COVID dotácie pre jednoosobové s.r.o. podnikajúce v odvetví kultúry a kreatívneho priemyslu vytvorilo Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky webovú stránku s názvom pomahamekulture.sk. Táto webová stránka obsahovala všetky potrebné informácie o poskytovaní tejto formy dotácie a to najmä kto môže žiadať o dotáciu, ako si o ňu požiadať, ktoré dokumenty treba priložiť, na akú adresu ich treba poslať, do akého dátumu musí žiadateľ zaslať všetky potrebné dokumenty, koľko a na aký účel si žiadateľ môže požiadať, aké sú najčastejšie chyby pri vyplňaní žiadosti a podobne. Na stránke

pomahamekulture.sk ministerstvo kultúry pravidelne zverejšovalo celkovú sumu už poskytnutých dotácií a aj výšku poskytnutých dotácií podľa formy programu, o ktoré si žiadatelia z odvetvia kultúry a kreatívneho priemyslu mohli žiadať. Ministerstvo tak poskytovalo sumárny prehľad o poskytovaní dotácií jednotlivých programov počas celého obdobia pandémie. Po skončení pandémie fungovala webová stránka pomahamekulture.sk až do konca roku 2022, následne však Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky zastavilo fungovanie stránky z dôvodu jej nepotrebnosti a nevyužitia. Stránka slúžila primárne na komunikáciu so záujemcami o COVID dotácie rezortu kultúry, avšak poskytovanie COVID dotácií pre kultúrny a kreatívny priemysel bolo už ukončené a fungovanie stránky bolo ďalej neopodstatnené.

V prípade potreby ešte užšieho kontaktu s ministerstvom kultúry bola pre jednoosobové s.r.o. dostupná aj e-mailová adresa jednoosobovky@culture.gov.sk, prostredníctvom ktorej komunikovali žiadatelia a Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky za účelom zabezpečenia riadneho procesu vybavovania žiadosti o dotácie alebo v prípade nejasností zo strany žiadateľov pri vyplňaní žiadostí a potrebných dokumentov. Okrem webovej stránky a e-mailovej adresy zverejšovalo často ministerstvo kultúry aj informácie na svojich sociálnych sieťach. Tieto údaje však boli čisto informatívne a žiadatelia si pri procese vybavovania žiadosti museli naštudovať informácie zverejšené najmä na stránkach Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

Záver

Cieľom diplomovej práce bolo spracovanie poskytovania COVID dotácií pre jednoosobové spoločnosti s ručením obmedzeným, ktoré podnikajú v odvetví kultúry a kreatívneho priemyslu. V práci sme sa venovali teoretickým aj praktickým poznatkom z oblasti vyplácania dotácií zo strany štátu a poskytovania mimoriadnych COVID dotácií. Analyzovali sme súčasný stav riešenej problematiky v Slovenskej republike a v krajinách susediacich s ňou. Následne sme detailnejšie zanalyzovali danú problematiku v nami zvolených účtovných jednotkách a poskytli sme pohľad týchto podnikov v porovnaní s pohľadom poskytovateľa COVID dotácií, ktorým bolo Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky.

Po vykonaní analýzy poskytovania COVID dotácií v konkrétnych účtovných jednotkách sme dospeli k niekoľkým odporúčaniam. Prvá účtovná jednotka, ktorým bola spoločnosť CHILL FESTIVAL, s.r.o., je výrazne závislá od príjmov z organizácie festivalu CHILL počas leta. V priebehu pandémie jej však nebolo umožnené naplno zorganizovať tento festival a tým pádom prišla o markantnú časť príjmov. Hoci spoločnosť organizuje viacero malých festivalov počas roka, závislá je najmä na spomínanom letnom festivale CHILL. Vystavuje sa tak nadmernému riziku straty rentability a následnej solventnosti. Naším odporúčaním pre spoločnosť je znížiť toto riziko buď nejakou formou poistenia alebo rozložením rizika prostredníctvom rozšírenia hlavnej ekonomickej činnosti o ďalšie aktivity, ktoré by priniesli spoločnosti CHILL FESTIVAL, s.r.o., pravidelnejšie príjmy počas roka. Tieto aktivity by ju oslobodili od závislosti na jednom hlavnom festivale, ktorý by tak už nebol jediný faktor určujúci ďalšie smerovanie ekonomickej situácie podniku na celé účtovné obdobie. Spoločnosť by musela rozšíriť svoje ekonomické činnosti a tak navýšiť aj svoju organizačnú štruktúru, na druhej strane by však rozložila riziko straty väčšiny príjmov z organizácie jedného hlavného festivalu.

Prirodzeným javom pri poskytovaní COVID dotácií pre odvetvie kultúry a kreatívneho priemyslu bolo hromadné opravovanie SK NACE kódov, ktorého sekundárnym efektom bolo sprehľadnenie štruktúry nezriadenej kultúry. Štatistický úrad získal vďaka poskytovaniu COVID dotácií presnejšie dáta ohľadom hlavných ekonomických činností podnikateľských subjektov v odvetví kultúry a kreatívneho priemyslu a v budúcnosti ich bude môcť poskytnúť na ďalšie využitie.

Významným negatívom pri poskytovaní COVID dotácií zo strany Ministerstva kultúry Slovenskej republiky však bolo jeho neskoré reagovanie na situáciu s pandémiou vírusu COVID-19. Kultúrny a kreatívny priemysel musel prežívať dlhé mesiace bez pomoci zo strany štátu a množstvo ľudí pracujúcich v tomto početnom sektore národného hospodárstva bolo nútených nájsť si iný spôsob zabezpečenia príjmov, často krát vo výrazne rozdielnych sektoroch od sektoru kultúry a kreatívneho priemyslu. Zamestnanci kultúrnej obce nemali ako využiť svoje poznatky a pracovné skúsenosti a museli si hľadať náhradné zamestnanie, pričom museli často znižovať svoj životný štandard.

Napriek neskorej reakcii na ekonomický úpadok spôsobený pandémiou vírusu COVID-19 vytvorilo Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky veľmi prehľadnú štruktúru procesu získavania COVID dotácií a rovnako prejavilo vysokú mieru záujmu o pomoc žiadateľom týchto dotácií. Ministerstvo podstupovalo niekoľko krokov, aby sa priblížilo potrebám žiadateľov a pri podávaní žiadostí o dotácie bolo ochotné pomôcť žiadateľom s vyplňaním jednotlivých krokov.

Pri spracovaní problematiky poskytovania COVID dotácií pre jednoosobové spoločnosti s ručením obmedzeným podnikajúce v odvetví kultúry a kreatívneho priemyslu sme spracovali množstvo dát a vypočuli si niekoľko názorov na danú problematiku. Veríme, že dosiahnuté ciele a poskytnuté návrhy povedú k hlbšiemu pochopeniu problematiky poskytovania COVID dotácií v sektore kultúry a kreatívneho priemyslu a do budúcnosti prispedia k predvídaní podobných krízových situácií v tejto oblasti.

Zoznam požitej literatúry

Knižné publikácie:

- [1.] GAŠPARÍK, Jozef. – KRAMER, Jozef – VÁCLAVOVÁ, Alena. *Príležitosti kreatívnej ekonomiky*. Bratislava : IA MPSVR, 2017. 89s. ISBN 978-80-89837-28-1.

Internetové a elektronické zdroje:

- [2.] Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky. [online] [cit. 17.11.2022]. Dostupné na: <https://www.culture.gov.sk/>
- [3.] Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky. [online] [cit. 18.11.2022]. Dostupné na: <https://www.economy.gov.sk/>
- [4.] Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. [online] [cit. 19.11.2022]. Dostupné na: <https://www.employment.gov.sk/>
- [5.] PUKALOVÍČ, Dominika. 2020. *Kedy je podnik v ťažkostiach a (ne)môže žiadať o príspevky a dotácie*. [online] [cit. 21.11.2022]. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/>
- [6.] Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky. 2022. [online] [cit. 23.11.2022]. Dostupné na: <https://www.pomahamekulture.sk/>
- [7.] TÓTHOVÁ, Júlia. 2020. *Lekári žiadajú pre zdravotníctvo viac peňazí, inak hrozí jeho kolaps*. [online] [cit. 25.11.2022]. Dostupné na: <https://lekar.sk/>
- [8.] SEKERKOVÁ, Ľubica. 2008. *Dotácie, nenávratné finančné príspevky, dary a iné externé zdroje financovania činnosti organizácií nezriadených alebo nezaložených na podnikanie*. [online] [cit. 4.12.2022]. Dostupné na: <https://www.epi.sk/>
- [9.] Slovenský ochranný zväz autorov. [online] [cit. 6.12.2022]. Dostupné na: <https://moja.soza.sk/>
- [10.] Profil slovenskej kultúry. 2022. *Definícia kreatívneho priemyslu*. [online] [cit. 14.12.2022]. Dostupné na: <https://profil.kultury.sk/sk/>
- [11.] Európska komisia. *Plán obnovy pre Európu*. [online] [cit. 17.12.2022]. Dostupné na: <https://ec.europa.eu/>
- [12.] Protimonopolný úrad Slovenskej republiky. [online] [cit. 19.12.2022]. Dostupné na: <https://www.antimon.gov.sk/>
- [13.] Štatistický úrad Slovenskej republiky. [online] [cit. 27.12.2022]. Dostupné na: <https://www.skname.sk/>

- [14.] Operačný program Výskum a Inovácie. *Metodika k aplikácií testu podniku v ťažkostiach*. [online] [cit. 28.12.2022]. Dostupné na: <https://www.opvai.sk/media/99934/metodika-k-testu-podniku-v-tazkostiach.pdf>
- [15.] Ministerstvo priemyslu a obchodu. 2021. [online] [cit. 30.12.2022]. Dostupné na: <https://www.mpo.cz/>
- [16.] Federálne ministerstvo pre umenie, kultúru, štátnu službu a šport. 2021. [online] [cit. 30.12.2022]. Dostupné na: <https://www.culturalpolicies.net/>
- [17.] Monitoring podnikateľského prostredia. 2021. *Vplyv pandémie COVID-19 na postavenie MSP v kreatívnom priemysle*. [online] [cit. 14.2.2023]. Dostupné na: <https://monitoringmsp.sk/wp-content/uploads/2021/06/Vplyv-pand%C3%A9mie-COVID-19-na-postavenie-MSP-v-kreat%C3%ADvnom-priemysle.pdf>
- [18.] Tlačová agentúra Slovenskej republiky. 2020. *Od 1. októbra sa rušia športové podujatia, výnimky sú nereálne*. [online] [cit. 26.3.2023]. Dostupné na: <https://www.teraz.sk/sport/>
- [19.] Tlačová agentúra Slovenskej republiky. 2020. *Na Slovensku sa pre koronavírus zakazujú všetky športové podujatia. Nemôžu sa konať ani bez divákov*. [online] [cit. 26.3.2023]. Dostupné na: <https://aktuality.sk/>
- [20.] The Internet Movie Database. [online] [cit. 27.3.2023]. Dostupné na: <https://www.imdb.com/>

Právne normy:

- [21.] Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy
- [22.] Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti
- [23.] Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve
- [24.] Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov
- [25.] Zákon č. 299/2020 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky

Články:

- [26.] HORNICKÁ, Renáta. Dotácie v účtovníctve podnikateľov. In *Účtovníctvo - audítorstvo - daňovníctvo : v teórií a praxi*. - Bratislava : Slovenská komora certifikovaných účtovníkov, 2016, 2016, roč. 24, č. 11. s. 9-14. ISSN 1335-2024.

Prílohy

Zoznam príloh:

Príloha č. 1: Čestné vyhlásenie prijímateľa dotácie

Príloha č. 2: Správa nezávislého audítora o zistených skutočnostiach

Príloha č. 1: Čestné vyhlásenie prijímateľa dotácie

Čestné vyhlásenie prijímateľa dotácie

Prijímateľ dotácie (obchodné meno):

so sídlom:

IČO:

Štatutárny orgán:

Číslo zmluvy o poskytnutí dotácie:

v súvislosti so zúčtovaním dotácie v zmysle uzatvorenej zmluvy o poskytnutí dotácie zo štátneho rozpočtu prostredníctvom rozpočtu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „MK SR“) týmto čestne vyhlasujem, že:

- výdavky uvedené do formuláru zúčtovania dotácie **súvisia** s oprávneným obdobím použitia dotácie (1.1.2021 – 31.3.2022), **patria** do kategórie oprávnených výdavkov a **nepatria** do kategórie neoprávnených výdavkov;
- predložený zoznam účtovných dokladov a kópie týchto účtovných dokladov **zodpovedajú** dokladom vedeným v účtovníctve prijímateľa (v prípade predloženia správy štatutárneho audítora alebo auditorskej spoločnosti sa kópie účtovných dokladov ministerstvu nepredkladajú);
- na výdavky predložené v zúčtovaní dotácie **nebola** poskytnutá dotácia z iných verejných zdrojov a/alebo z existujúcich opatrení v súvislosti s pandemiou COVID- 19;
- **dotácia bola použitá na pokračovanie v ekonomickej činnosti v odvetví KKP a v prípade vykonávania aj iných ekonomických činností mimo odvetvia KKP bolo zabezpečené oddelené sledovanie výdavkov;**
- pri použití finančných prostriedkov z dotácie **bola dodržaná hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť** ich použitia v súlade s § 19 ods. 3 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- ak som ako prijímateľ dotácie uzatvoril kontrolované transakcie na dodanie služieb, tovarov alebo poskytnutie pôžičiek so závislými osobami podľa zákona č. 595/2003 o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, tak som o tejto skutočnosti predložil vyplnený formulár **Prehľad transakcií so závislými osobami** za každú takúto závislú osobu pre potreby výkonu kontroly zúčtovania dotácie v súlade s príslušným usmernením Ministerstva financií Slovenskej republiky;
- **nezúčtované finančné prostriedky** z poskytnutej dotácie **prevediem** na depozitný účet MK SR do 10 kalendárnych dní od predloženia zúčtovania dotácie a o tejto skutočnosti budem informovať MK SR prostredníctvom **formuláru avíza**;
- na majetok prijímateľa dotácie **nebola** povolená reštrukturalizácia, vyhlásený konkurz, ani zamietnutý návrh na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku;
- **do formuláru zúčtovania dotácie som uviedol pravdivé, presné a úplné údaje¹.**

V Bratislava - Ružinov dňa 30.06.2022

_____
meno a priezvisko štatutárneho orgánu
kvalifikovaný elektronický podpis

Čestné vyhlásenie je potrebné **podpísať kvalifikovaným elektronickým podpisom konateľa** a zaslať prostredníctvom portálu verejnej správy slovensko.sk spoločne s formulárom zúčtovania dotácie, formulárom Zoznam účtovných dokladov a správou audítora (pri dotácii nad 20.000 eur) resp. účtovnou dokumentáciou (pri dotácii do 20.000 eur) ako všeobecné podanie cez službu Všeobecná agenda Ministerstva kultúry SR najneskôr do 30.6.2022. Do predmetu podania je potrebné uviesť **Dotácia jednoosobovky – zúčtovanie**.

¹ V prípade uvedenia MK SR do omylu uvedením nepravdivých údajov môže prijímateľ svojím konaním naplniť skutkovú podstatu trestného činu subvenčného podvodu (i v štádiu pokusu) podľa § 225 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon.

Príloha č. 2: Správa nezávislého audítora o zistených skutočnostiach

SPRÁVA O ZISTENÝCH SKUTOČNOSTIACH

týkajúca sa poskytnutých finančných prostriedkov pre podniky v odvetví kultúry a kreatívneho priemyslu

Spoločníkom a štatutárnemu orgánu spoločnosti:

[REDACTED]

(ďalej len „Spoločnosť“)

Naša správa je určená výhradne na účely poskytnutia podpory Ministerstva kultúry Slovenskej republiky pri posudzovaní toho, či je využitie poskytnutých finančných prostriedkov Spoločnosťou v súlade so zákonom č. 299/2020 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov a so zásadami Metodického usmernenia vo veci oprávnenosti výdavkov a zúčtovania dotácie pre prijímateľov COVID dotácie poskytnutej na základe výzvy pre špecifické obchodné spoločnosti podnikajúce v odvetví kultúry a kreatívneho priemyslu (ďalej len „metodické usmernenie“). Táto správa je určená výlučne pre Spoločnosť a Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky a nemá byť distribuovaná iným stranám ani nimi používaná.

Spoločnosť potvrdila, že odsúhlasené postupy sú vhodné na účely zákazky. Za skutočnosť, ktorá je predmetom odsúhlasených postupov, zodpovedá Spoločnosť.

Zákazku na vykonanie odsúhlasených postupov sme vykonali v súlade s Medzinárodným štandardom pre súvisiace služby (ISRS) 4400 (revidované znenie), *Zákazky na vykonanie odsúhlasených postupov*. Táto zákazka zahŕňa vykonanie postupov odsúhlasených so Spoločnosťou a uvedenie zistení, ktoré sú faktickým výsledkom vykonania odsúhlasených postupov. Neposkytujeme ale žiadne vyjadrenie k vhodnosti odsúhlasených postupov.

Táto zákazka na vykonanie odsúhlasených postupov nie je zákazkou na uisťovacie služby ako sú audit vykonaný podľa Medzinárodných audítorských štandardov (ISA) alebo preverenie podľa Medzinárodných štandardov pre zákazky na preverenie (ISRE), a preto nevyjadrujeme žiaden názor alebo záver ako pri uisťovacích službách.

Ak by sme vykonali ďalšie postupy, je možné, že by sme zistili aj iné skutočnosti, ktoré by sme uviedli v našej správe.

Spĺňame požiadavky týkajúce sa etiky stanovené Etickým kódexom audítora a v súlade s požiadavkami nezávislosti podľa ustanovení zákona č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Naša auditorska spoločnosť aplikuje Medzinárodný štandard pre kontrolu kvality (ISQC) 1, Kontrola kvality pre firmy, ktoré vykonávajú audity a previerky účtovných závierok a zákazky na ostatné uisťovacie a súvisiace služby, a má teda zavedený komplexný systém riadenia kvality, vrátane zdokumentovaných zásad a postupov týkajúcich sa dodržiavania požiadaviek týkajúcich sa etiky, profesijných štandardov a príslušných právnych a regulačných požiadaviek.

Vykonalí sme nižšie uvedené postupy, ktoré boli odsúhlasené so Spoločnosťou, podľa podmienok zákazky zo dňa 12.05.2022 ohľadom poskytnutia dotácie zo štátneho rozpočtu prostredníctvom rozpočtu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky na rok 2021 číslo: [REDAKOVANÉ].

Získali sme od Spoločnosti zoznam oprávnených výdavkov vo forme Formulára zúčtovania a položkami v celkovej sume 29 862 Eur.

	Postupy	Zistenia
1	Preskúmali sme, či položky boli riadne zaúčtované v účtovných knihách Spoločnosti pred 30. júnom 2022 v súlade so zákonom o účtovníctve a sú oprávnenými výdavkami podľa metodického usmernenia.	Zistili sme, že z celkového počtu 33 položiek bolo všetkých 33 položiek riadne zaúčtovaných v účtovných knihách spoločnosti a sú oprávnenými výdavkami podľa metodického usmernenia.
2	Preskúmali sme, či všetky položky boli riadne zaplatené z finančných prostriedkov klienta v čase od 1. januára 2021 do 31. marca 2022.	Zistili sme, že z celkového počtu 33 položiek bolo všetkých 33 položiek zaplatených z bankového účtu alebo pokladnice spoločnosti počas oprávneného obdobia.
3	Preskúmali sme, či položky zaplatené formou preddavkov alebo zálohových platieb do 31. marca 2022 časovo a vecne súvisia s nákladmi spoločnosti, ktoré sa vyskytli najneskôr 30. júna 2022 (boli oprávnenými výdavkami podľa metodického usmernenia).	Zistili sme, že spoločnosť neeviduje žiadne položky zaplatené formou preddavkov alebo zálohových platieb v období oprávnenosti.
4	Preskúmali sme, či účtovné doklady spĺňajú náležitosti podľa príslušných právnych predpisov.	Zistili sme, že účtovné doklady k 33 položkám uvedených v zúčtovacom formulári spĺňajú definíciu zákona o účtovníctve.
5	Preskúmali sme, či klient zachoval pri použití prostriedkov hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť ich použitia.	Zistili sme, že k 33 položkám, ktoré predstavujú 29.862 EUR, existujú porovnateľné ceny na trhu alebo v historických záznamoch spoločnosti. V prípade týchto 33 položiek sme nezistili cenu presahujúcu 20% porovnateľných cien. metodického usmernenia.

Zdroj: Golfies, s.r.o.